Հայաստանի Հանրապետությունում կյանքի որակի ինդեքսը 2011թ.-ին

Սոցիոլոգիական հետազոտության արդյունքների ներկայացում
QL Index -2 /2011

Հեղինակ՝
Սամվել Մանուկյան, սոց.գ.թ., IPSC

20.03.2012թ.

27 Azatutyan ave., 4th floor, s. 402, Yerevan 0014, Armenia
ipsc@ipsc.am
www.ipsc.am
Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

1. Հետազոտության նպատակը և մեթոդաբանությունը

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Բովանդակություն

1. Հետազոտության նպատակը և մեթոդաբանությու
2. Կյանքի որակը մակրո մակարդակում
3. Կյանքի որակը միջին մակարդակում
4. Կյանի որակը միկրո մակարդակում
5. Միկրո մակարդակ. ենթաոլորտային գնահատականներ
6. Միկրո մակարդակ. ենթաոլորտային բաղադրիչներ
7. Հիմնական արդյունքներ

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Հետազոտության նպատակը

- **Հետազոտության նպատակն է՝** գնահատել Հայաստանի Հանրապետությունում հասարակության կյանքի որակը:

Կյանքի որակի սահմանումը.

- **Անհատի մակարդակում՝** կյանքի որակը տվյալ պահի դրությամբ անհատի ուղղակի և անուղղակի կենսամիջավայրերի համատեքստում, որոշակի ֆունկցիոնալության և անհատի արժեհամակարգով ու ընկալումներով պայմանավորված, գիտակցված բավարարվածության աստիճանն է:

- **Բնակչության մակարդակում՝** կյանքի որակը տվյալ պահի դրությամբ երկրի օրենսդրական, քաղաքական և ինստիտուցիոնալ միջավայրի համատեքստում, հասարակության որոշակի ֆունկցիոնալության և հասարակական արժեքներով ու ընկալումներով պայմանավորված, երկրում ապրելուց բավարարվածության աստիճանն է:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Կյանքի որակի գնահատման մակարդակները և ոլորտները

- **Մակրո** մակարդակ (բավարարվածությունը երկրի ընդհանուր վիճակից)
  - Տնտեսական ոլորտ՝ ներառյալ 7 բաղադրիչ,
  - Սոցիալական ոլորտ՝ ներառյալ 8 բաղադրիչ,
  - Ենթակառուցվածքների՝ ներառյալ 6 բաղադրիչ,
  - Քաղաքացիական ազատությունների և կառավարման ոլորտ՝ ներառյալ 8 բաղադրիչ :
- **Միջին** մակարդակ (ենթակառուցվածքների առկայությունը համայնքում)
  - Ենթակառուցվածքային ոլորտ՝ ներառյալ 17 բաղադրիչ:
- **Միկրո** մակարդակ (բավարարվածությունը իր/ընտանիքի վիճակից)
  - Տնտեսական ոլորտ՝ ներառյալ 7 ենթաոլորտ,
  - Սոցիալական ոլորտ՝ ներառյալ 7 ենթաոլորտ,
  - Էկոլոգիական ոլորտ՝ ներառյալ 3 ենթաոլորտ :

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակի գնահատումների կառուցվածքը

- Ոլորտ (օրինակ՝ տնտեսական)
  - Ենթաոլորտ (օրինակ՝ սննդամթերք, եկամուտներ)
    - Բաղադրիչ (օրինակ՝ բանջարեղեն, մսամթերք)
      - կարևորությունը,
      - ֆիզիկական մատչելիությունը,
      - ֆինանսական մատչելիությունը,
      - բավարարվածությունը ապրանքի/ծառայության որակից:
- Գնահատումը.
  - Բաղադրիչներից բավարարվածության **միջինը** հավասար է ենթաոլորտից բավարարվածությանը:
  - Ենթաոլորտներից բավարարվածության **միջինը** հավասար է ոլորտից բավարարվածությանը:
  - Ենթաոլորտներից բավարարվածության **միջինը** հավասար է ոլորտից բավարարվածությանը:
- Ընդհանուր գնահատումից դուրս են մնում.
  - կարևորությունը, ֆիզիկական և ֆինանսական մատչելիությունը: Դրանք կենսաապահովման գնահատման առանձին չափողականություններ են:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Հետազոտության ընտրանքը

- Ընտրանքի ծավալը՝ **2,000**, այդ թվում.
  - Երևանում՝ 709 35.5%
  - Քաղաքներում 602 30.1%
  - Գյուղերում՝ 689 34.5%

- Հետազոտությունն անցկացվել է բազմաստիճան քվոտային ընտրանքի մարզային/համայնքային բաշխման հաշվարկով՝ տվյալների p=95% ճշտությամբ:

- Սահմանային սխալի գործակիցը
  - ամբողջ ընտրանքի համար՝ Δ=±2.19%:
  - Երևանի ենթաընտրանքի համար՝ Δ=±3.68%:
  - քաղաքների ընթաընտրանքի համար՝ Δ=±3.99%:
  - գյուղերի ընթաընտրանքի համար՝ Δ=±3.73%:

- Անկեղծության մակարդակ՝ 86.0%:

- Դաշտային փուլ՝ 13-23 դեկտեմբերի, 2011թ.:

- Որակի ստուգում՝ 47.5%:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Կյանքի որակի գնահատման հիմնական արդյունքները

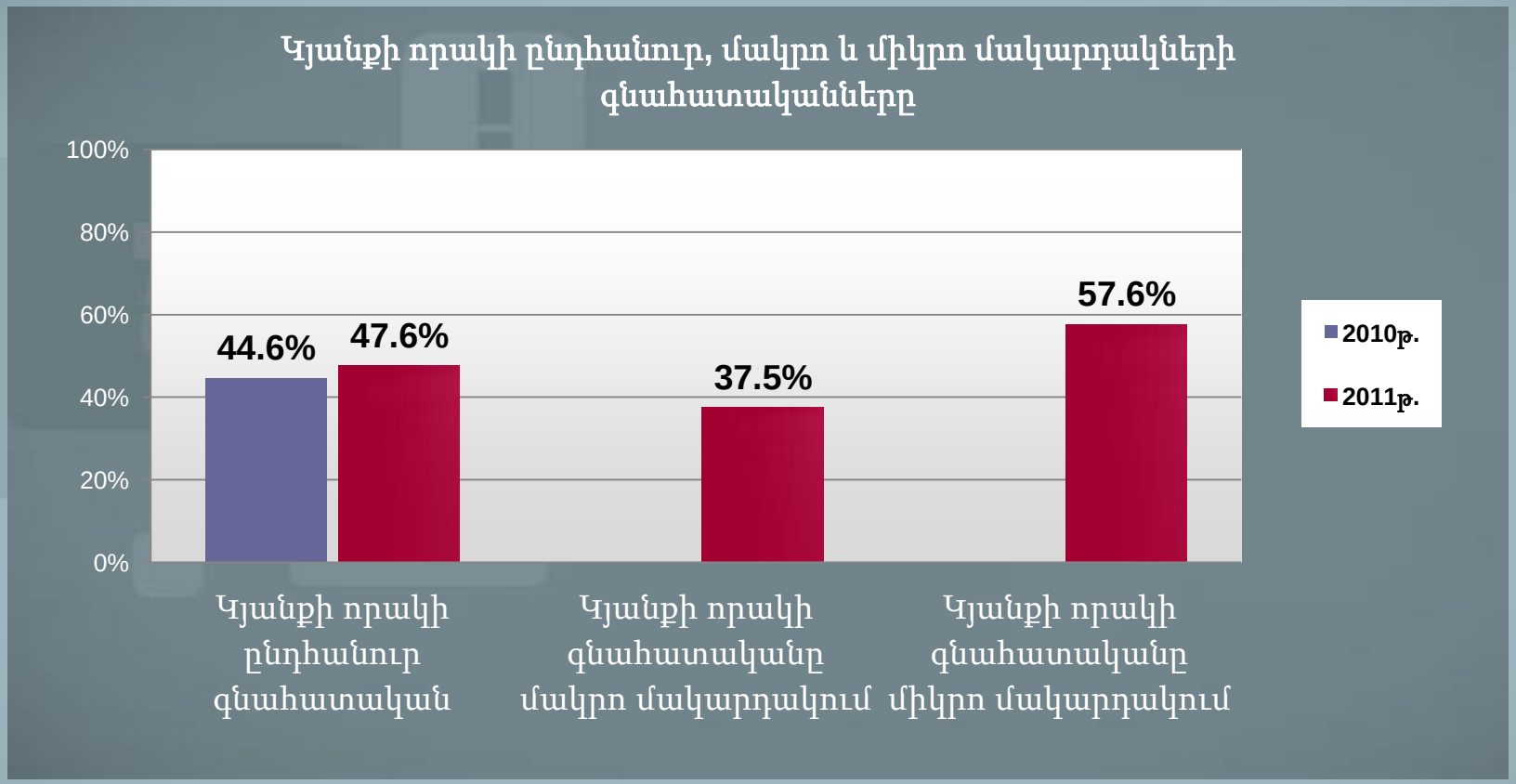

Կյանքի որակի գնահատականը միկրո մակարդակում նշանակալի ավելի բարձր է, քան մակրո մակարդակում:
Այլ խոսքերով՝ մարդիկ «ավելի լավ են ապրում», քան գնահատում են երկրի «ընդհանուր վիճակը»:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Հայաստանի բնակչության խմբերն ըստ կյանքից սուբյեկտիվ բավարարվածության

Անձի սուբյեկտիվ բավարարվածությունը կյանքից	Ընտանիքի օբյեկտիվ ֆինանսական վիճակը		Ընդ.
	Նորմալից ցածր	Նորմալից բարձր	
Բավարարված չէ	37.4%	3.3%	40.7%
Բավարարված է	49.0%	10.3%	59.3%
Ընդամենը	86.4%	13.6%	100.0%

10.3%-ն օբյեկտիվորեն լավ են ապրում և գոհ են իրենց վիճակից:
3.3%-ը՝ լավ են ապրում, սակայն դժգոհ են:
49%-ը՝ վատ են ապրում սակայն համակերպվել են իրենց վիճակին:
37.4%-ը՝ օբյեկտիվորեն վատ են ապրում և դժգոհ են իրենց վիճակից:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

2. Կյանքի որակը մակրո մակարդակում

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակի ոլորտների և դրանց բաղադրիչների ընդհանուր պատկերը

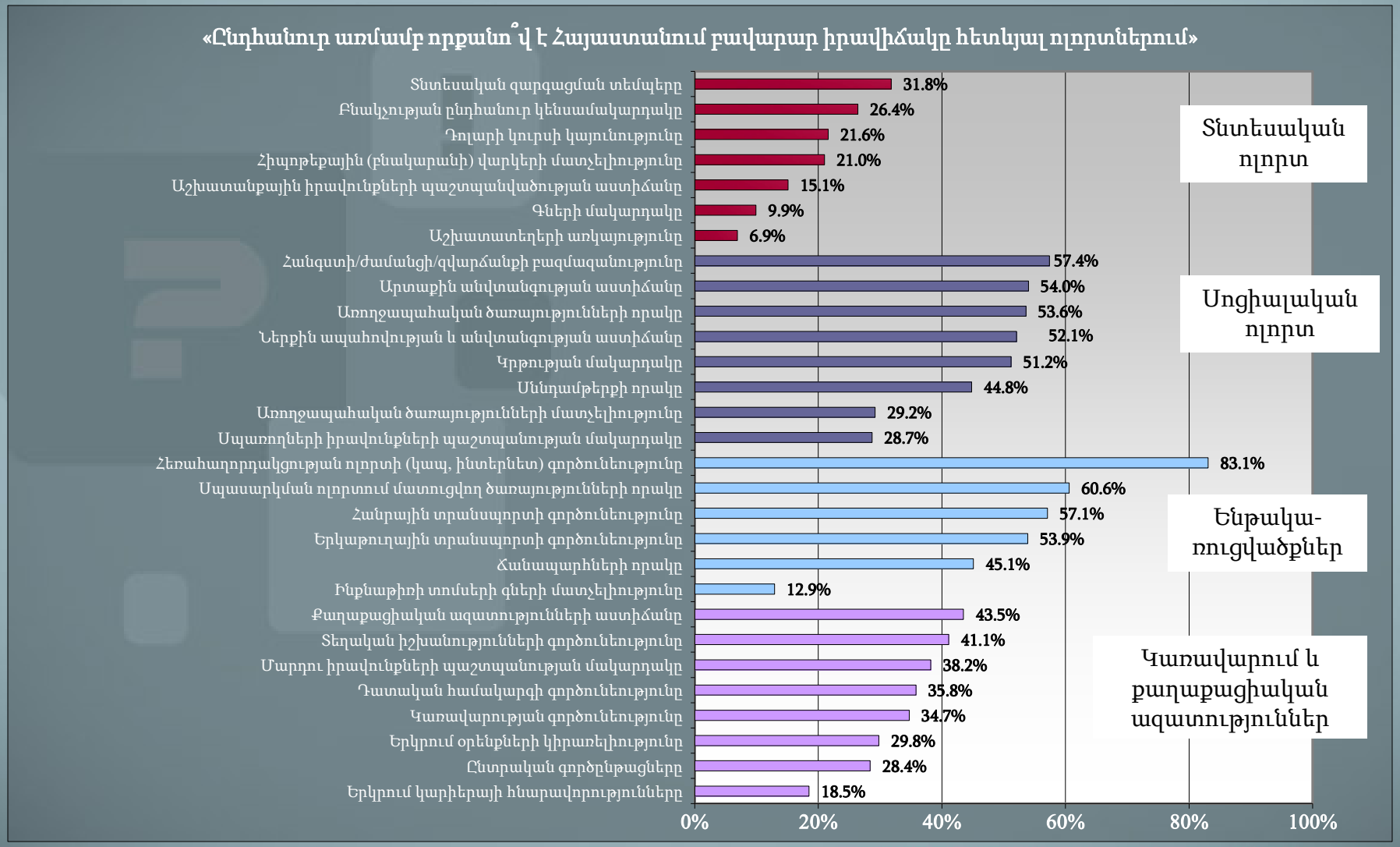

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակի ոլորտների և դրանց բաղադրիչների ընդհանուր պատկերը՝ դասավարված ըստ բավարարվածության աճի:

«Ընդհանուր առմամբ որքանո՞վ է Հայաստանում բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

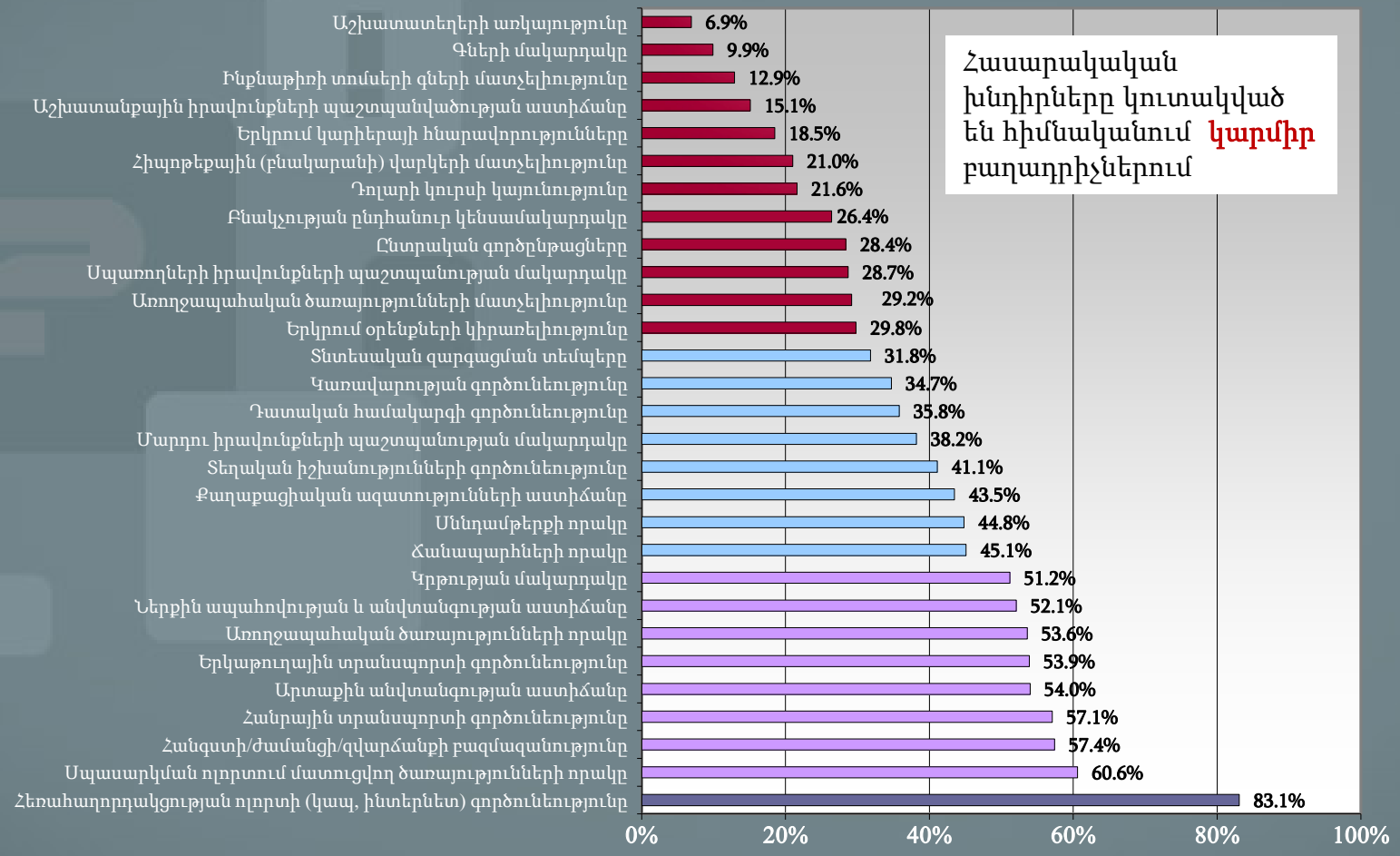

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Հասարակական հիմնական խնդիրները մակրո մակարդակում

«Ընդհանուր առմամբ որքանո՞վ է Հայաստանում բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

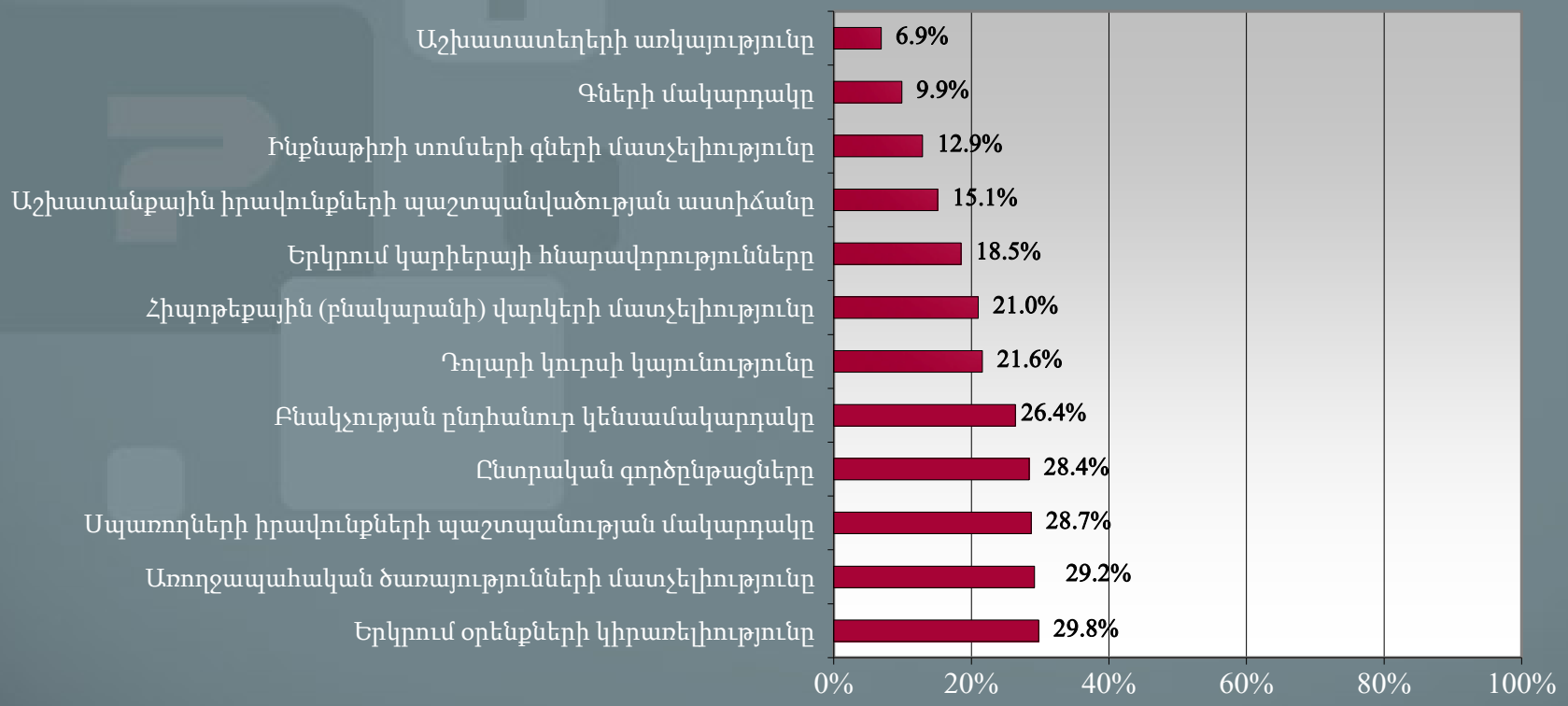

Առավել ցածր գնահատված բոլոր բաղադրիչները (բացի «Դոլարի կուրսի կայունությունից») միավորված են մեկ՝ **Գ.«Սոցիալական դժգոհության գործոնում»:**

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակ. Տնտեսական բաղադրիչներ

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

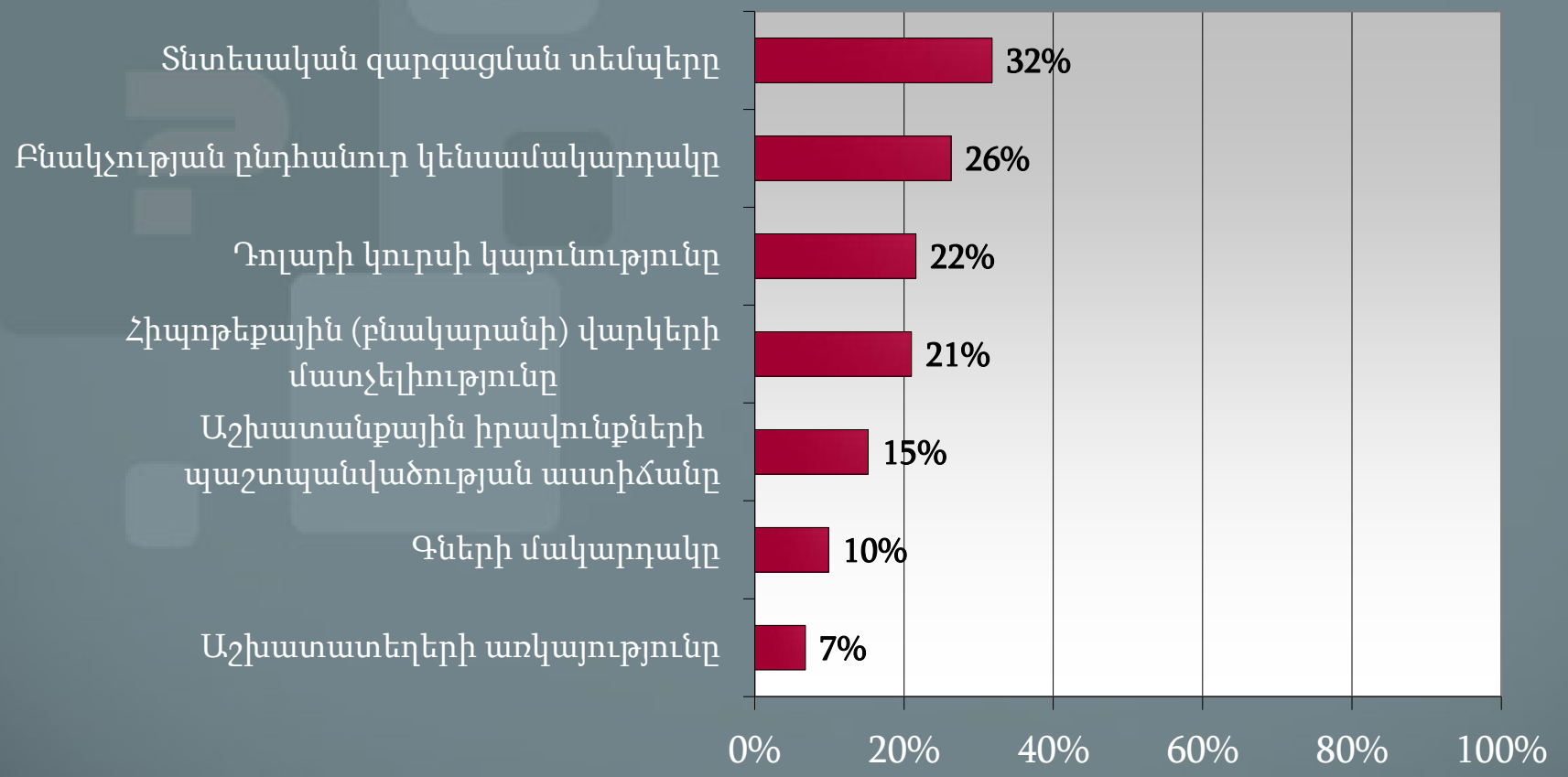

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակ. Սոցիալական բաղադրիչներ

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

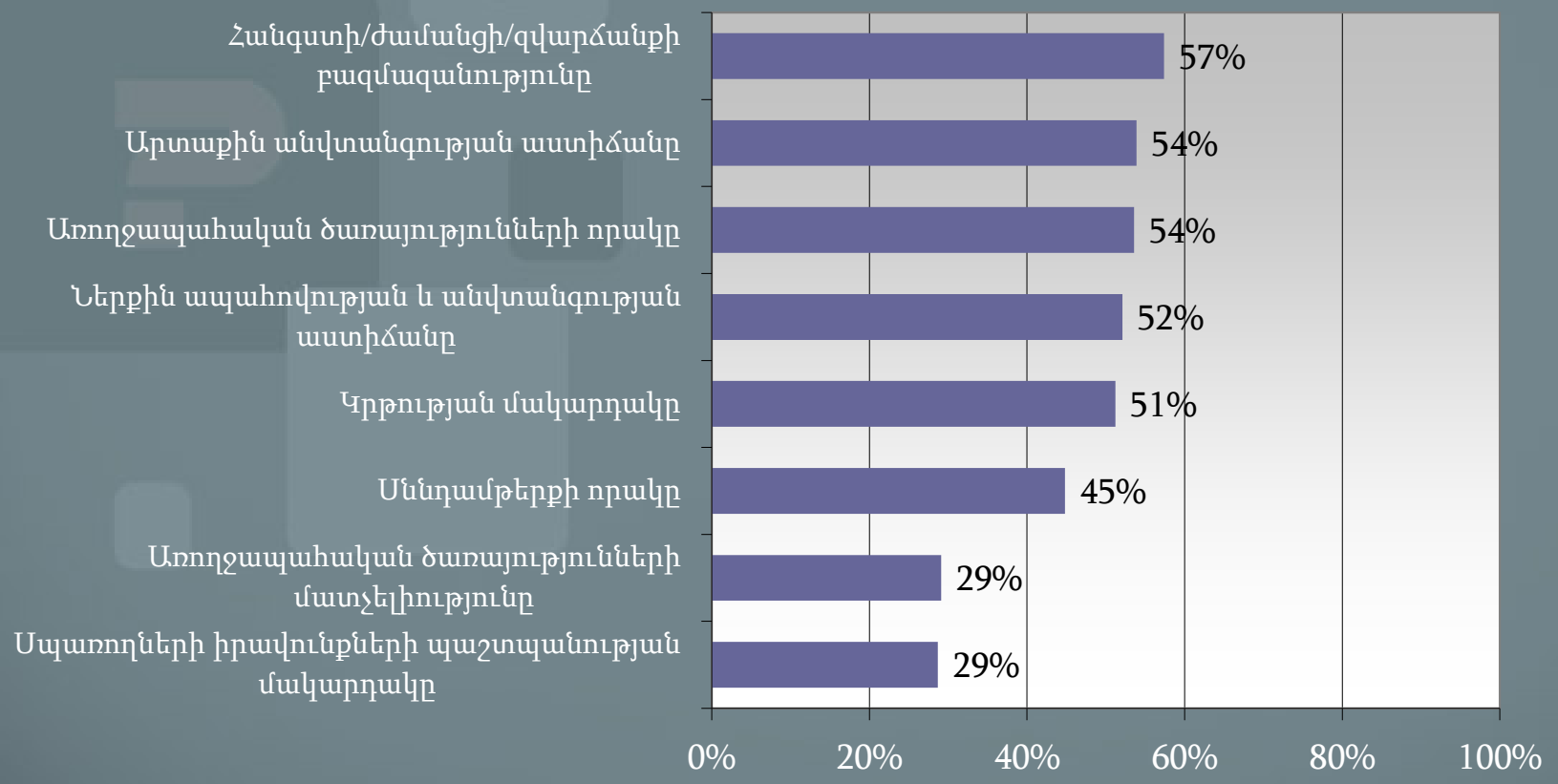

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակ՝ ենթակառուցվածքային բաղադրիչներ

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

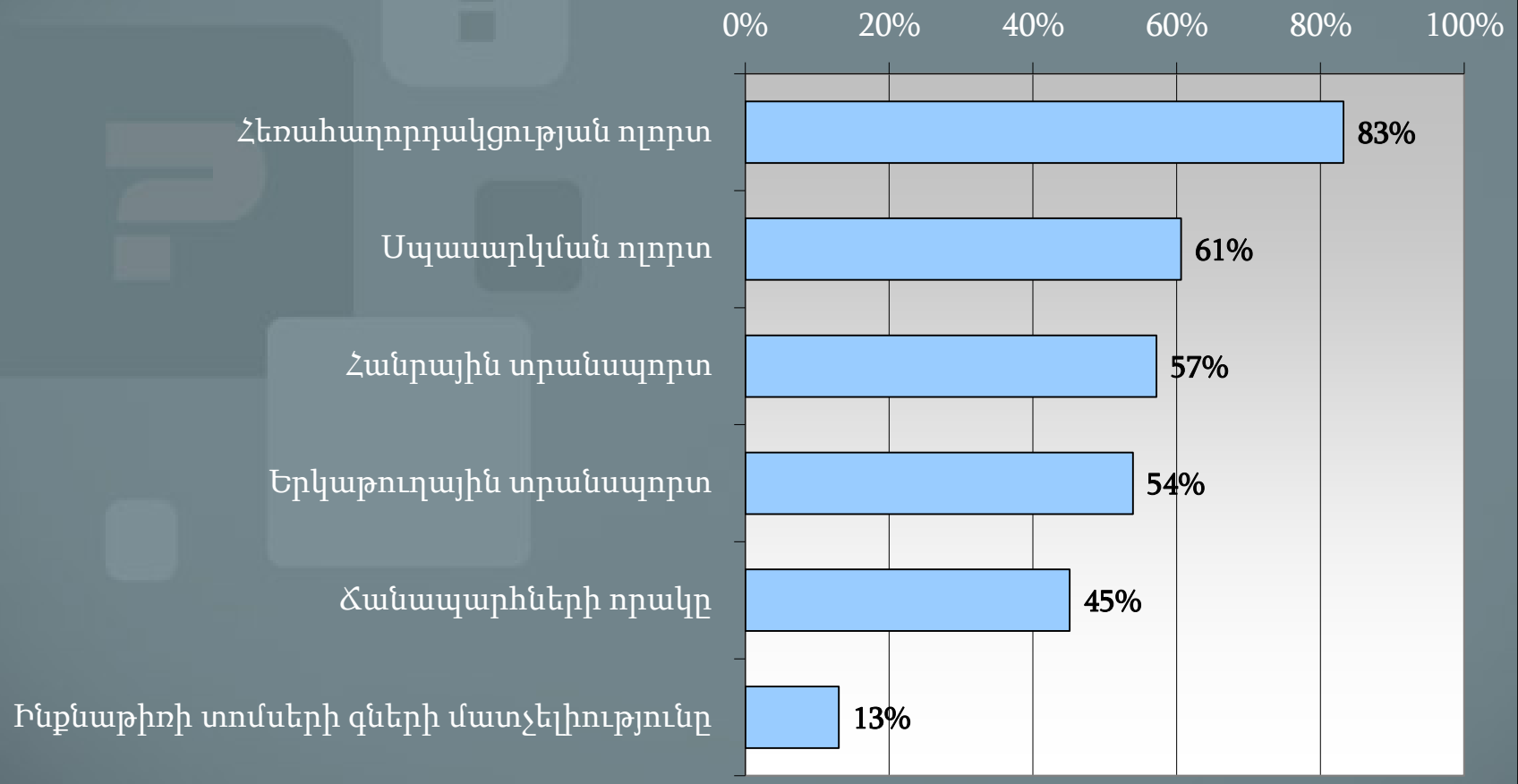

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակ՝ կառավարման և քաղաքացիական ազատությունների բաղադրիչներ

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

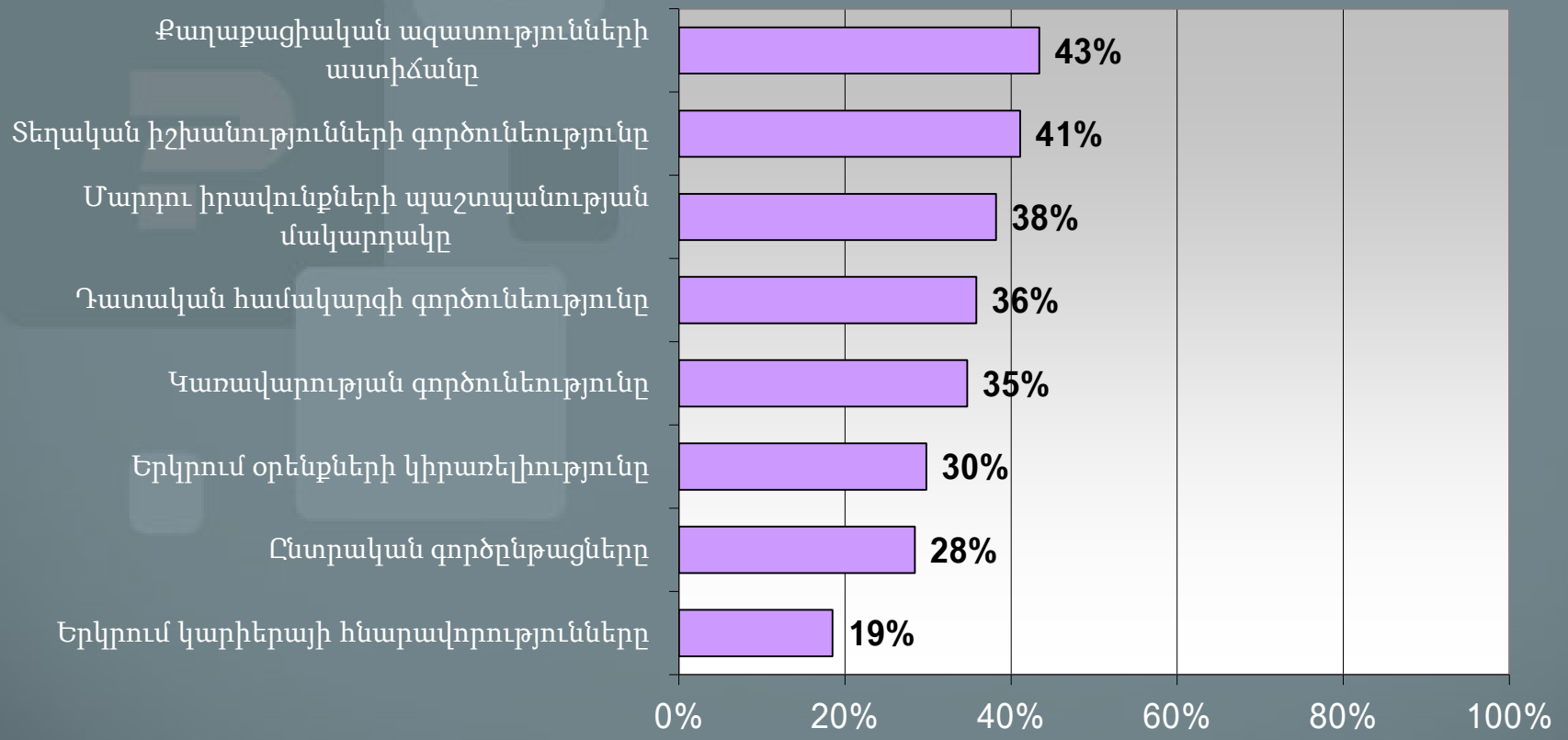

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակ. Տնտեսական բաղադրիչներ: 2010 և 2011թթ.

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

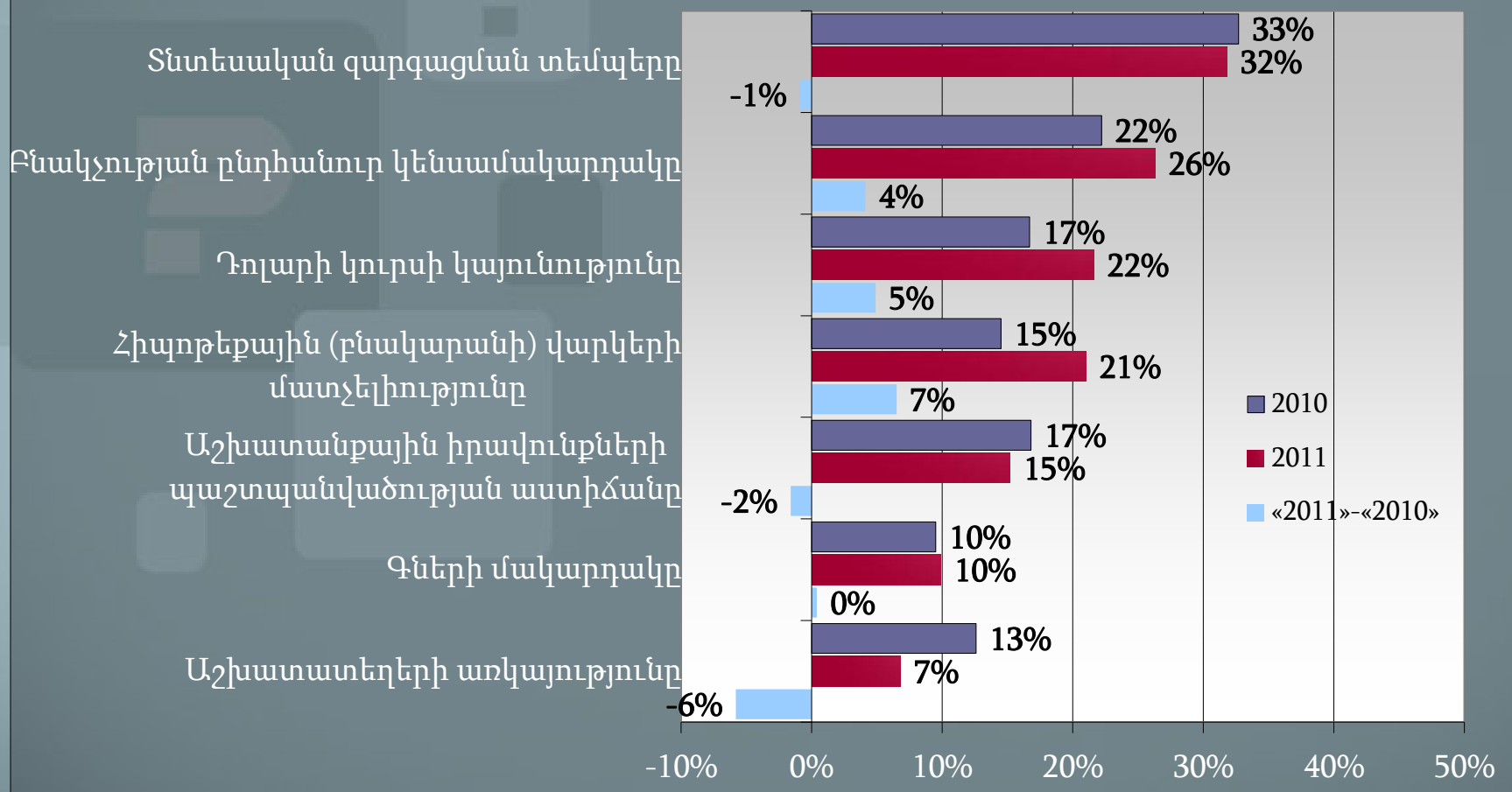

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակ. Սոցիալական բաղադրիչներ: 2010 և 2011թթ.

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

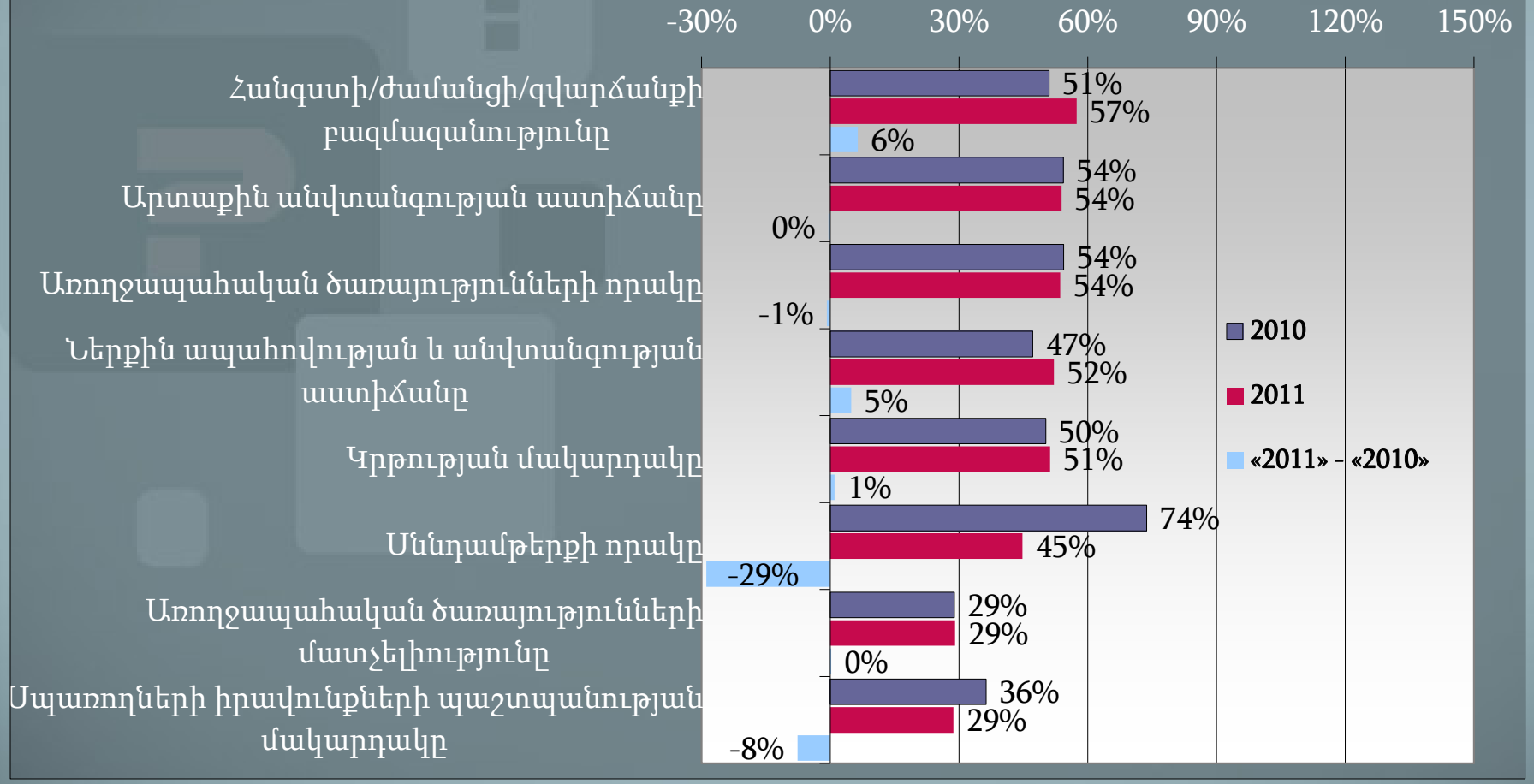

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակ. Ենթակառուցվածքային բաղադրիչներ: 2010 և 2011թթ.

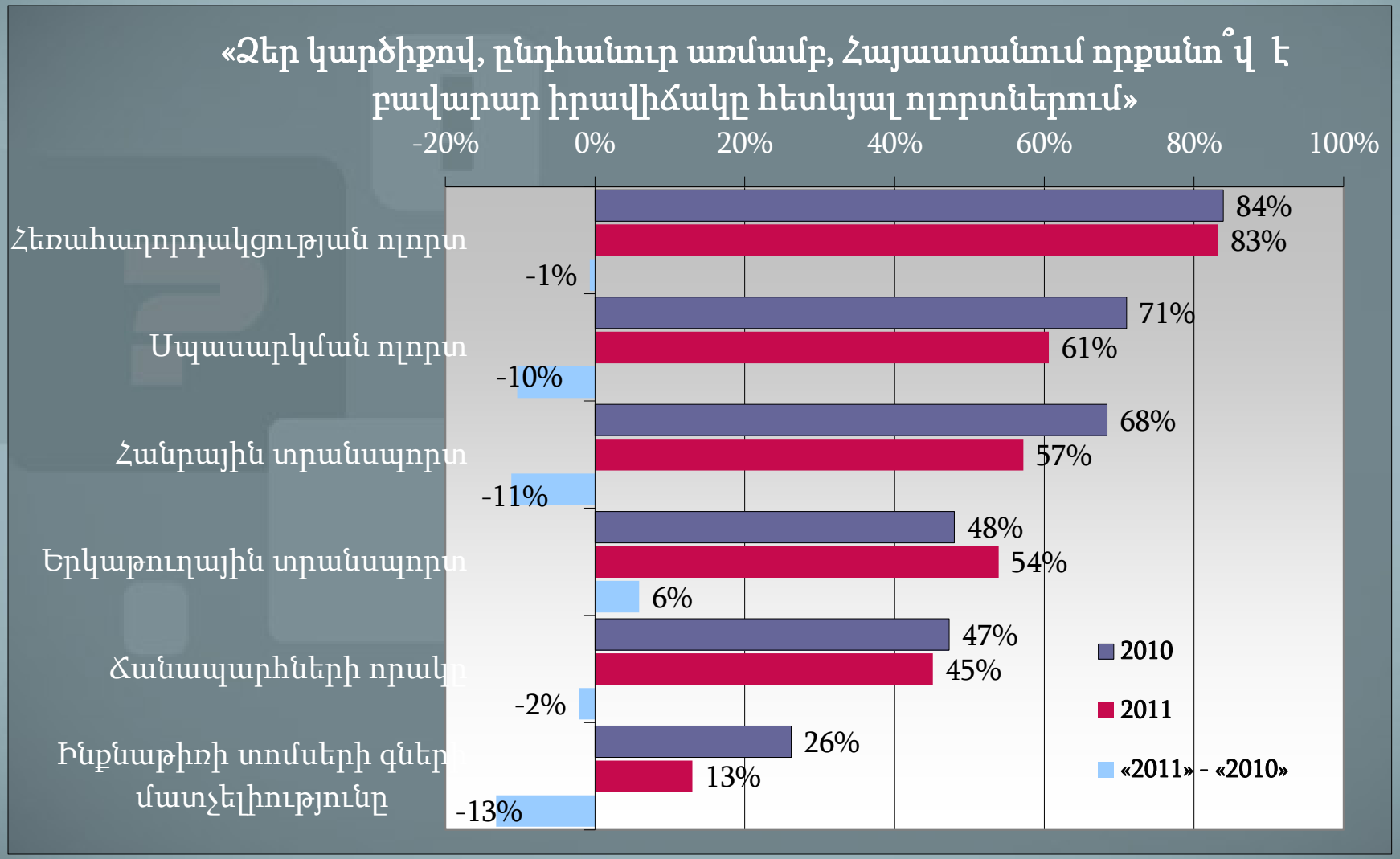

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Մակրո մակարդակ՝ կառավարման և քաղաքացիական ազատությունների բաղադրիչներ: 2010 և 2011թթ.

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

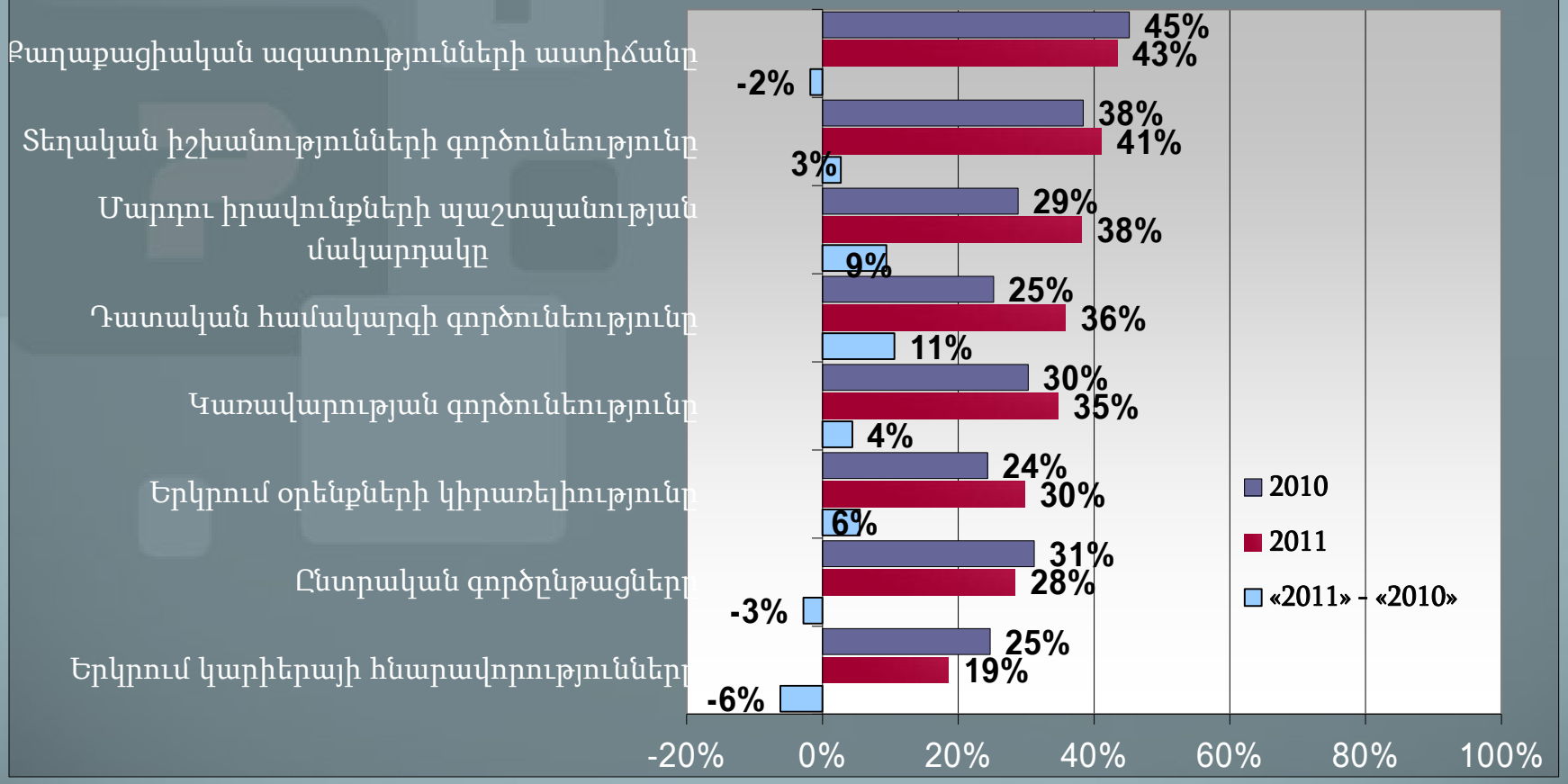

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Տնտեսական ոլորտ. բաղադրիչներն ըստ բնակավայրի տիպի

Տնտեսական ենթաոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
	Երևան	Քաղաք	Գյուղ
Տնտեսական զարգացման տեմպերը	28.7%	31.0%	35.6%
Բնակչության ընդհանուր կենսամակարդակը	20.8%	25.8%	32.5%
Դոլարի կուրսի կայունությունը	21.2%	22.5%	21.1%
Հիպոթեքային (բնակարանի) վարկերի մատչելիությունը	15.9%	24.6%	23.0%
Աշխատանքային իրավունքների պաշտպանվածության աստիճանը	10.8%	16.7%	18.6%
Գների մակարդակը	6.4%	11.3%	12.2%
Աշխատատեղերի առկայությունը	6.2%	6.4%	8.0%

Առավել բարենպաստ ցուցանիշները ներկայացված են առավել կանաչ, առավել անբարենպաստ ցուցանիշները՝ առավել կարմիր գույներով, իսկ տվյալ տողի ամենափոքր արժեքները՝ դեղին գույնով:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Սոցիալական ոլորտ. բաղադրիչներն ըստ բնակավայրի տիպի

Սոցիալական ենթաոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
	Երևան	Քաղաք	Գյուղ
Հանգստի/ժամանցի/զվարճանքի բազմազանությունը	67.0%	52.5%	51.6%
Արտաքին անվտանգության աստիճանը	49.4%	57.3%	55.7%
Առողջապահական ծառայությունների որակը	51.1%	49.3%	59.9%
Ներքին ապահովության և անվտանգության աստիճանը	46.5%	53.4%	56.8%
Կրթության մակարդակը	44.9%	53.2%	56.0%
Սննդամթերքի որակը	41.1%	45.2%	48.2%
Առողջապահական ծառայությունների մատչելիությունը	23.2%	27.0%	37.0%
Սպառողների իրավունքների պաշտպանության մակարդակը	21.7%	30.6%	34.5%

Առավել բարենպաստ ցուցանիշները ներկայացված են առավել **կանաչ** գույներով:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Ենթակառուցվածքների ոլորտ. բաղադրիչներն ըստ բնակավայրի տիպի

Ենթակառուցվածքային ենթաոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
	Երևան	Քաղաք	Գյուղ
Հեռահաղորդակցության ոլորտ	80.4%	85.8%	83.7%
Սպասարկման ոլորտ	63.2%	60.0%	58.3%
Հանրային տրանսպորտ	47.5%	60.1%	64.6%
Երկաթուղային տրանսպորտ	57.3%	51.8%	52.6%
Ճանապարհների որակը	44.6%	43.2%	47.2%
Ինքնաթիռի տոմսերի գների մատչելիությունը	11.5%	11.2%	16.1%

Առավել բարենպաստ ցուցանիշները ներկայացված են առավել կանաչ :

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Քաղաքացիական ազատությունների և կառավարման ոլորտ. բաղադրիչներն ըստ բնակավայրի տիպի

Կառավարման և քաղաքացիական ազատությունների ենթաոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
	Երևան	Քաղաք	Գյուղ
Քաղաքացիական ազատությունների աստիճանը	34.1%	46.4%	50.6%
Տեղական իշխանությունների գործունեությունը	29.8%	40.0%	53.6%
Մարդու իրավունքների պաշտպանության մակարդակը	29.4%	39.8%	46.0%
Դատական համակարգի գործունեությունը	26.6%	39.1%	42.7%
Կառավարության գործունեությունը	28.3%	35.9%	40.5%
Երկրում օրենքների կիրառելիությունը	22.1%	30.7%	37.3%
Ընտրական գործընթացները	20.9%	30.0%	34.7%
Երկրում կարիերայի հնարավորությունները	13.9%	18.2%	23.7%

Առավել բարենպաստ ցուցանիշները ներկայացված են առավել կանաչ :

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Տնտեսական ոլորտի. բաղադրիչներն ըստ բարեկեցության

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

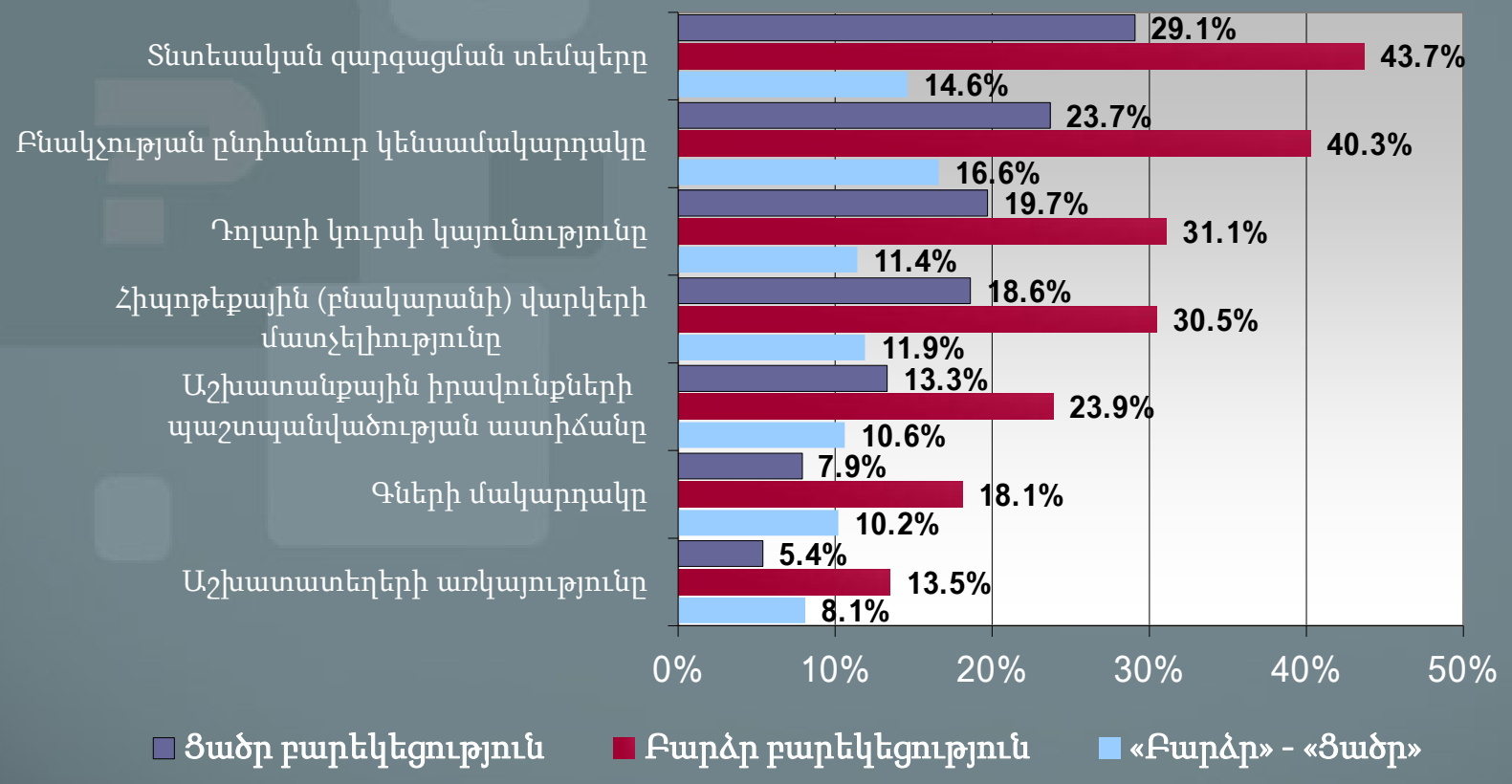

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Սոցիալական ոլորտ. բաղադրիչներն ըստ բարեկեցության

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

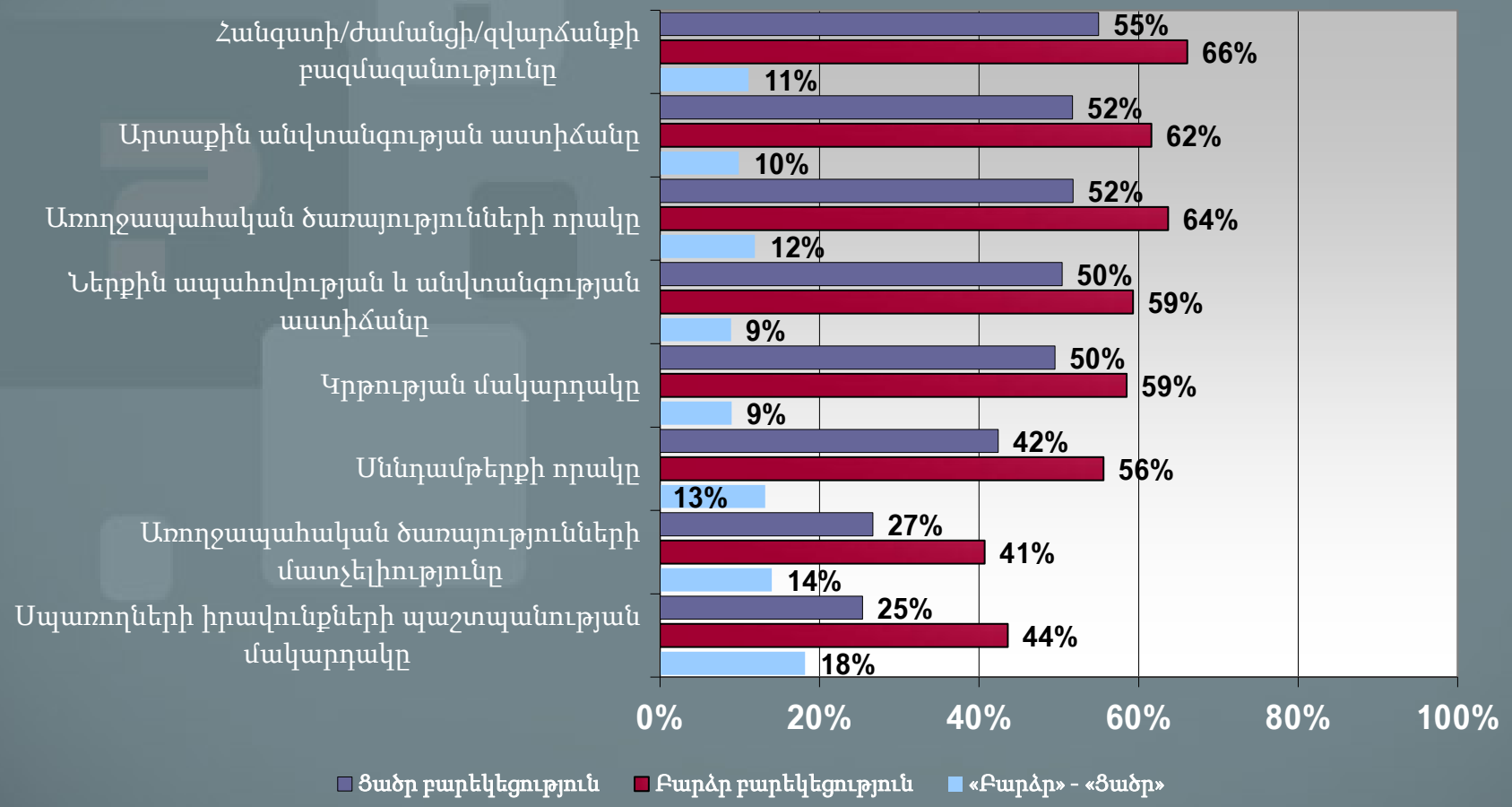

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Ենթակառուցվածքների ոլորտ. բաղադրիչներն ըստ բարեկեցության

«Ձեր կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, Հայաստանում որքանո՞վ է բավարար իրավիճակը հետևյալ ոլորտներում»

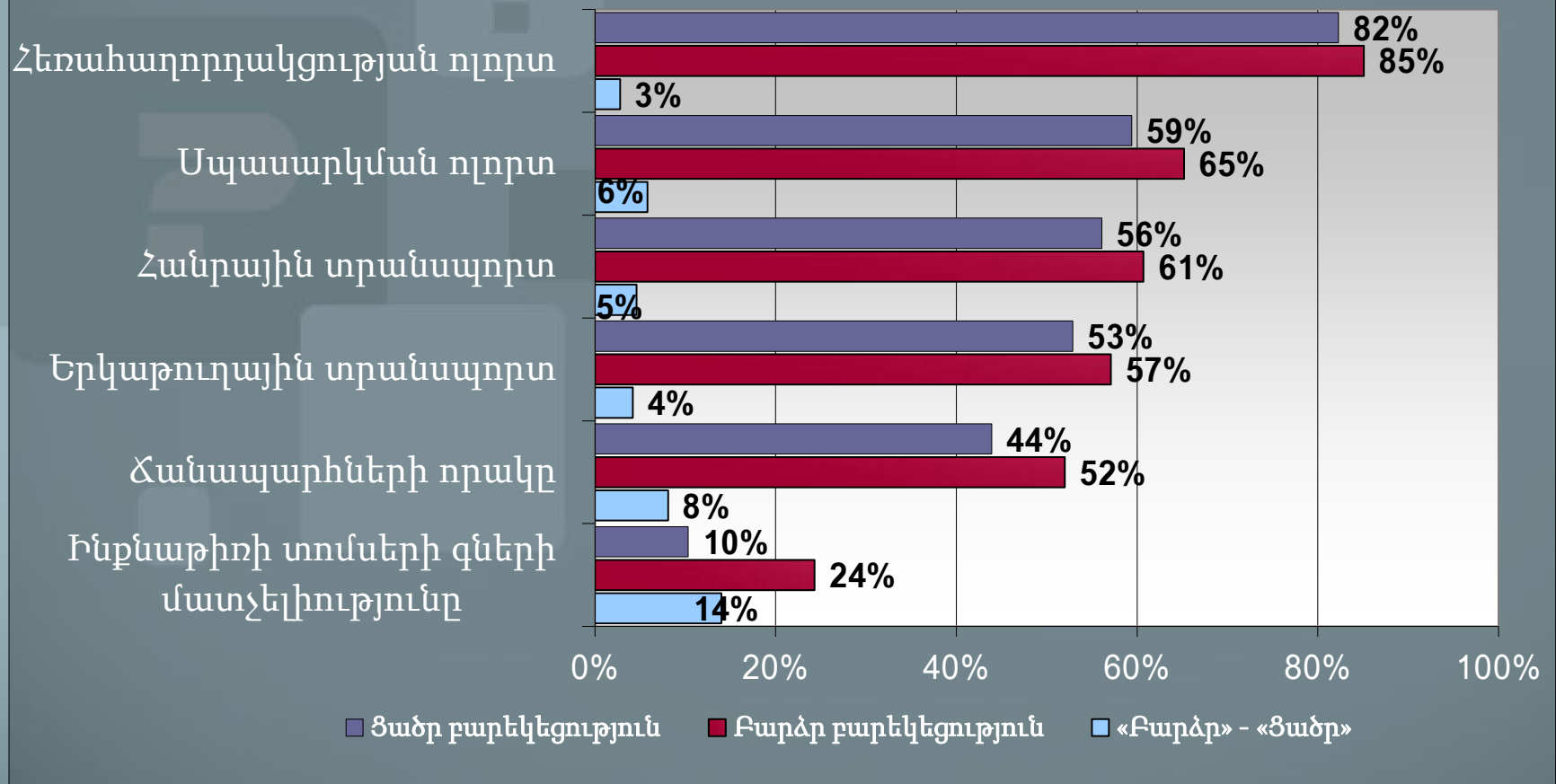

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Քաղաքացիական ազատությունների և կառավարման ոլորտ. բաղադրիչներն ըստ բարեկեցության

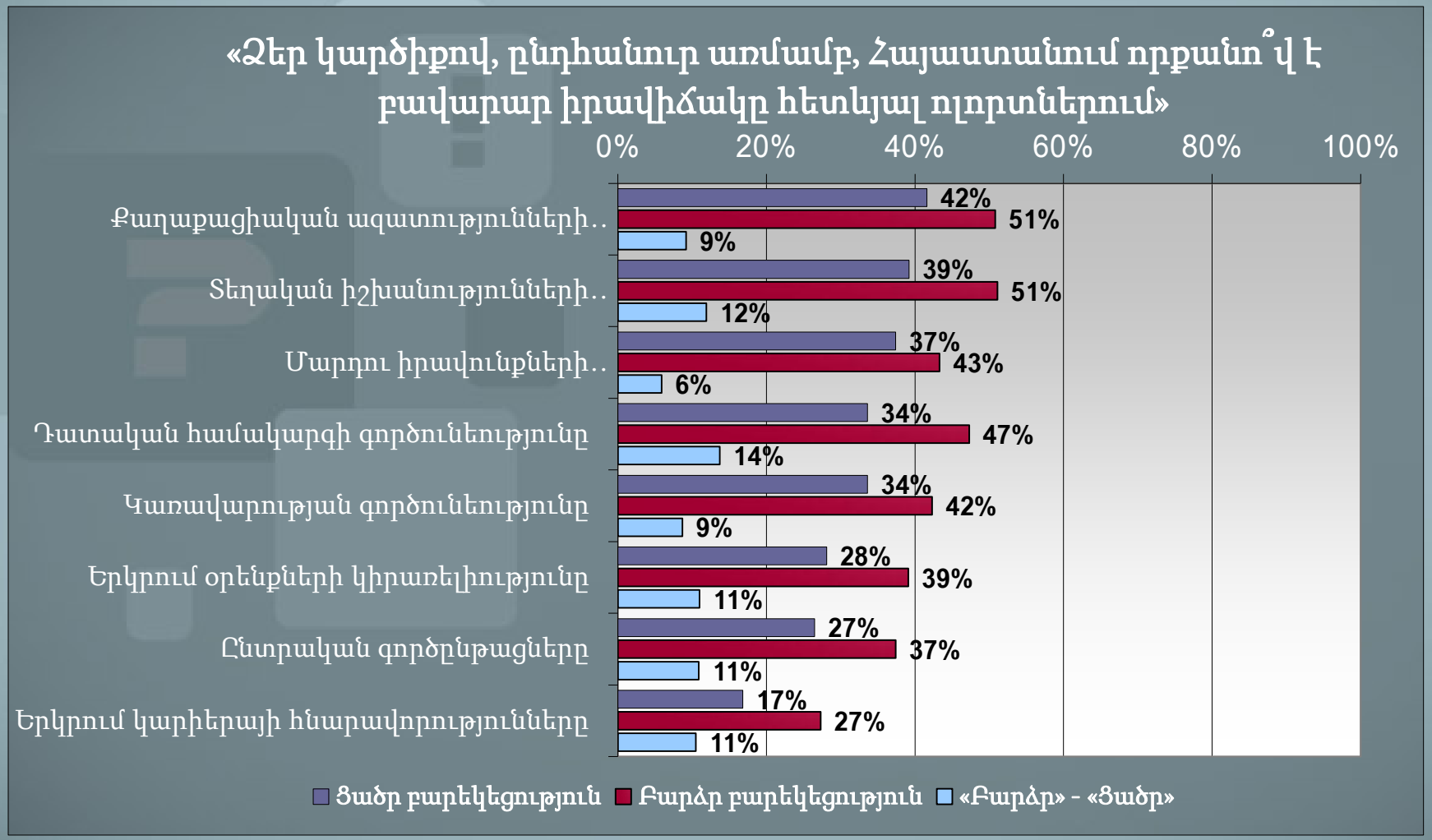

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

3. Կյանքի որակը միջին մակարդակում

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միջին մակարդակ. բաղադրիչներ

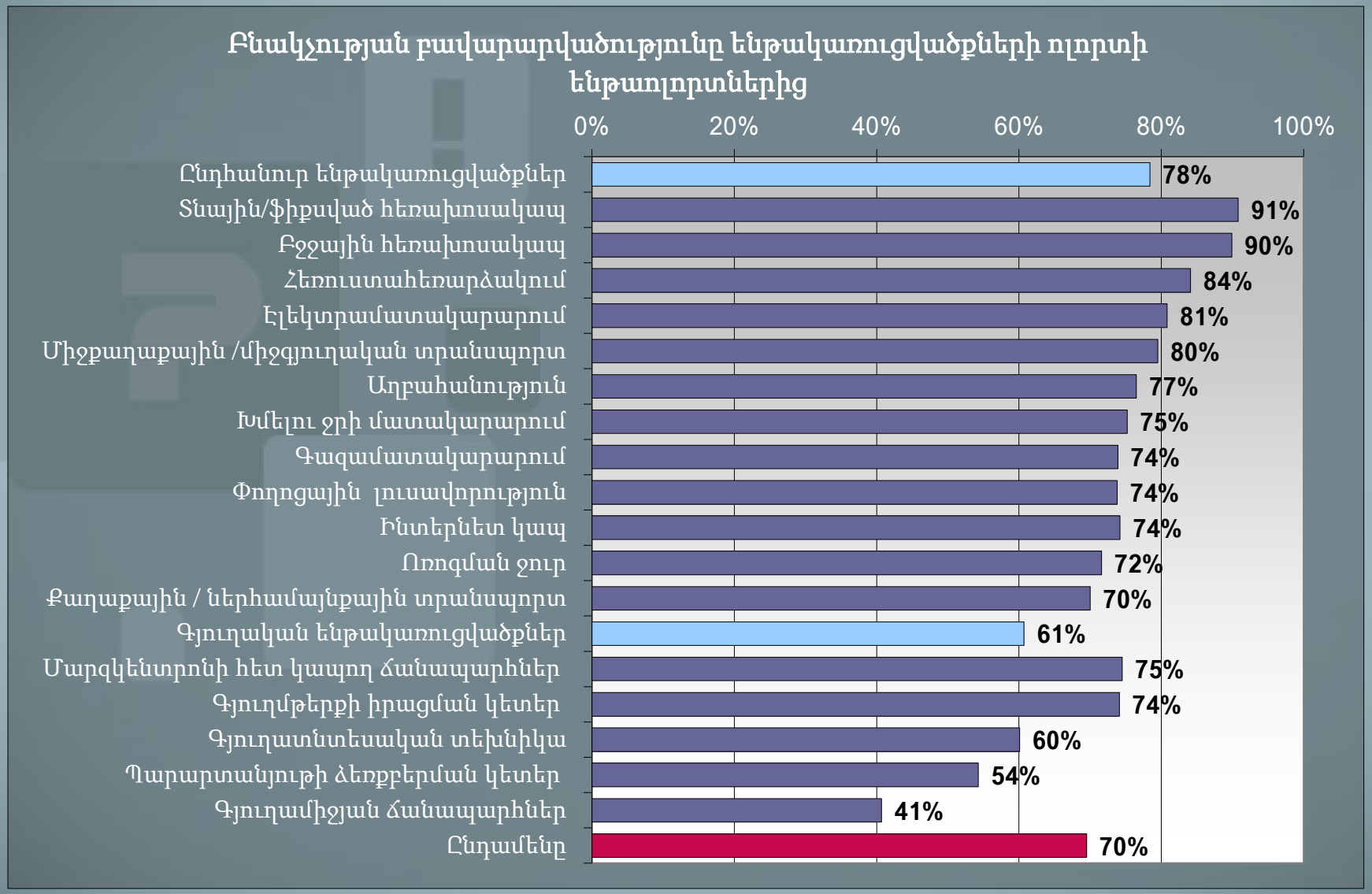

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միջին մակարդակ. ընդհանուր ենթակառուցվածքային ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բնակավայրի տիպի

№	Ընդհանուր ենթակառուցվածքային ենթաոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
		Երևան	Քաղաք	Գյուղ
1	Ընդհանուր ենթակառուցվածքներ՝ ընդամենը	78.6%	79.3%	78.7%
2	Էլեկտրամատակարարում	80.6%	81.7%	80.3%
3	Գազամատակարարում	70.8%	74.5%	77.2%
4	Խմելու ջրի մատակարարում	79.5%	72.3%	73.1%
5	Ոռոգման ջուր	84.3%	75.0%	69.5%
6	Տնային/ֆիքսված հեռախոսակապ	94.3%	89.5%	85.6%
7	Բջջային հեռախոսակապ	90.7%	90.7%	88.4%
8	Ինտերնետ կապ	72.2%	77.9%	73.2%
9	Քաղաքային / ներհամայնքային տրանսպորտ	59.8%	76.8%	82.7%
10	Միջքաղաքային /միջգյուղական տրանսպորտ	73.6%	83.4%	80.1%
11	Աղբահանություն	71.4%	77.2%	84.6%
12	Հեռուստահեռարձակում	82.8%	83.9%	85.7%
13	Փողոցային լուսավորություն	83.0%	69.0%	64.0%

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միջին մակարդակ. ընդհանուր ենթակառուցվածքային ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բարեկեցության

№	Ընդհանուր ենթակառուցվածքային ենթաոլորտներ	Բարեկեցություն		
		Ցածր	Միջին	Բարձր
1	Ընդհանուր ենթակառուցվածքներ՝ ընդամենը	78.9%	77.9%	77.9%
2	Էլեկտրամատակարարում	81.3%	79.7%	81.6%
3	Գազամատակարարում	72.4%	74.2%	77.1%
4	Խմելու ջրի մատակարարում	75.8%	75.8%	72.7%
5	Ոռոգման ջուր	70.8%	72.5%	72.6%
6	Տնային/ֆիքսված հեռախոսակապ	89.0%	92.2%	92.7%
7	Բջջային հեռախոսակապ	89.4%	91.7%	88.7%
8	Ինտերնետ կապ	76.4%	71.8%	74.0%
9	Քաղաքային / ներհամայնքային տրանսպորտ	74.4%	64.7%	67.4%
10	Միջքաղաքային /միջգյուղական տրանսպորտ	82.1%	76.2%	76.7%
11	Աղբահանություն	80.4%	74.2%	70.8%
12	Հեռուստահեռարձակում	82.2%	86.2%	85.8%
13	Փողոցային լուսավորություն	72.7%	75.2%	74.2%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միջին մակարդակ. գյուղական ենթակառուցվածքային ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բնակավայրի տիպի

Գյուղական ենթակառուցվածքային ենթաոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
	Երևան	Քաղաք	Գյուղ
Գյուղական ենթակառուցվածքներ	-	63.3%	59.5%
Գյուղմթերքի իրացման կետեր	-	76.4%	71.3%
Պարարտանյութի ձեռքբերման կետեր	-	60.6%	52.5%
Գյուղատնտեսական տեխնիկա	-	62.7%	59.7%
Մարզկենտրոնի հետ կապող ճանապարհներ	-	74.6%	74.4%
Գյուղամիջյան ճանապարհներ	-	42.3%	39.8%
Ընդամենը	-	71.3%	69.1%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միջին մակարդակ. գյուղական ենթակառուցվածքային ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բարեկեցության

Գյուղական ենթակառուցվածքային ենթաոլորտներ	Բարեկեցություն		
	Ցածր	Միջին	Բարձր
Գյուղական ենթակառուցվածքներ	58.2%	62.3%	65.7%
Գյուղմթերքի իրացման կետեր	68.7%	78.6%	81.3%
Պարարտանյութի ձեռքբերման կետեր	48.2%	55.1%	70.0%
Գյուղատնտեսական տեխնիկա	58.4%	62.1%	62.8%
Մարզկենտրոնի հետ կապող ճանապարհներ	75.6%	73.9%	71.7%
Գյուղամիջյան ճանապարհներ	39.9%	41.6%	42.9%
Ընդամենը	68.5%	70.1%	71.8%

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

4. Կյանի որակը միկրո մակարդակում

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. ենթաոլորտների համեմատական գերակայությունները

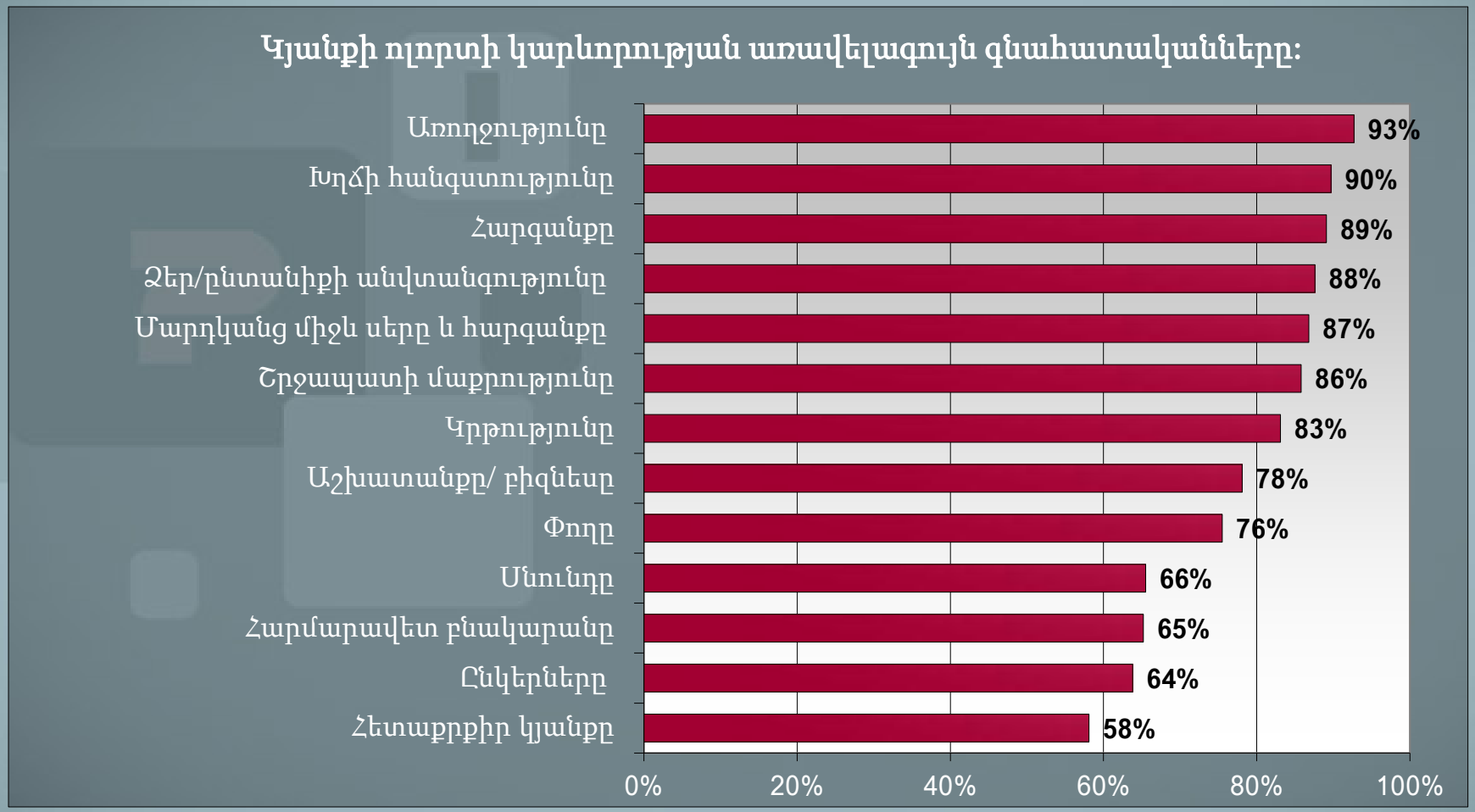

Տրված է յուրաքանչյուր ենթաոլորտի կարևորությունը առանձին-առանձին 1-10 գնահատականներով գնահատելիս առավելագույն՝ 10 միավոր գնահատածների քանակը:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. ենթաոլորտների համեմատական գերակայությունները - 2

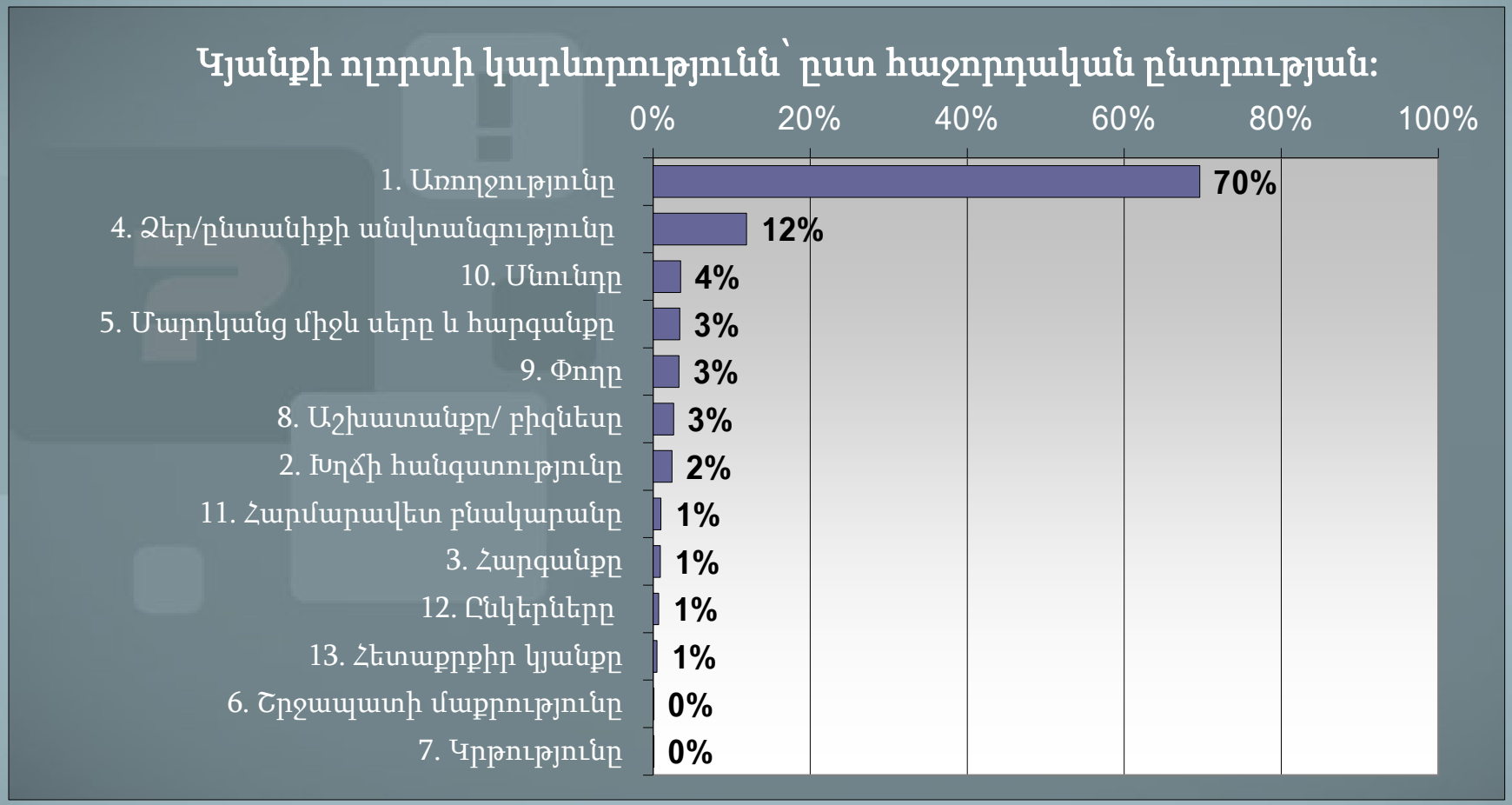

Դիտարկվող 13 ոլորտներից հարցվողն ընտրել է երկու առավել կարևորը *(ընտրության հաջորդականությունը չի հաշվառվել)*, որից հետո նա ընտրել է այդ երկուսից առավել կարևորը: Ենթաոլորտների հաջորդականությունը համընկնում է նախորդ սլայդի գերակայություններին:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Կյանքի որակը միջին և միկրո մակարդակներում

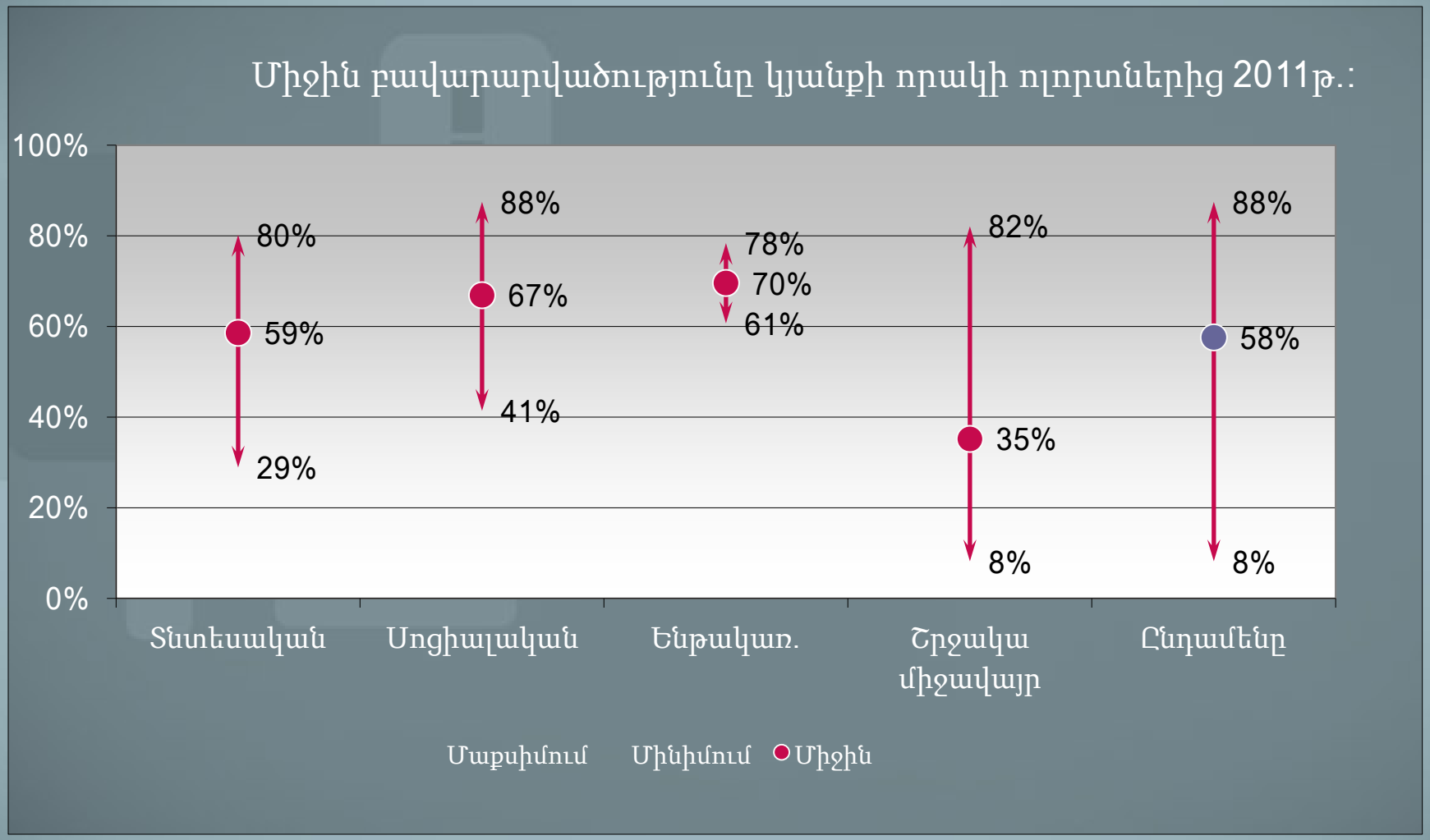

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Կյանքի որակի ընդհանուր գնահատականների համեմատությունը մակրո, միջին և միկրո մակարդակներում

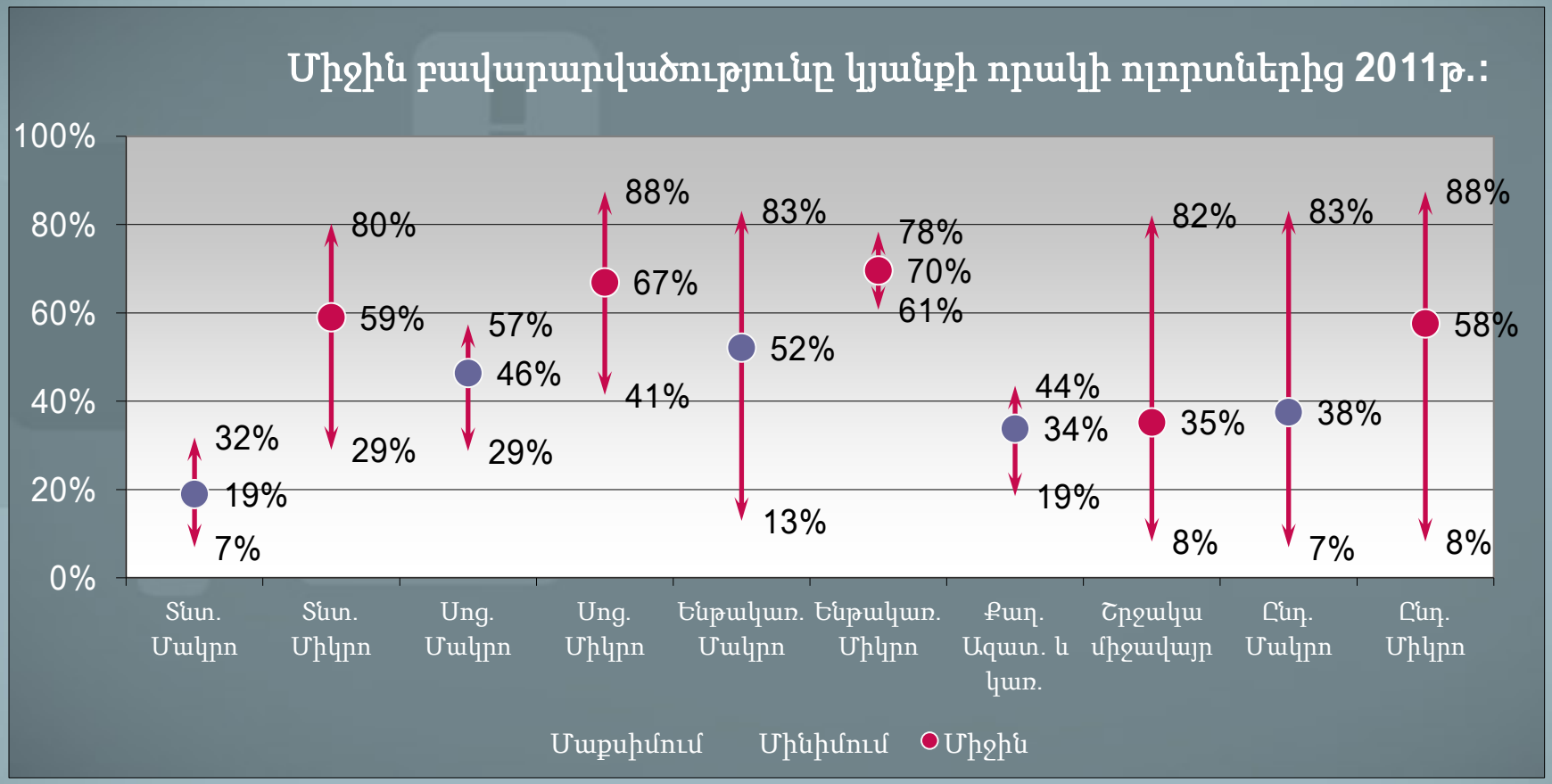

Մակրո և միջին ու միկրո մակարդակներում կյանքի որակի միջև տարբերությունների հիմնական պատճառը դրանց բովանդակային ոչ հոմոգենությունն է, այսինքն՝ կազմի ու կառուցվածքի տարբերությունները:
Այնուամենայնիվ, մակրո և միկրո մակարդակներում ընդհանուր բավարարվածությունների միջև տարբերությունները պատահական չեն:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

5. Միկրո մակարդակ. ենթաոլորտային գնահատականներ

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. տնտեսական ենթաոլորտներ

Բնակչության միջին բավարարվածությունը տնտեսական ոլորտի ենթաոլորտներից:

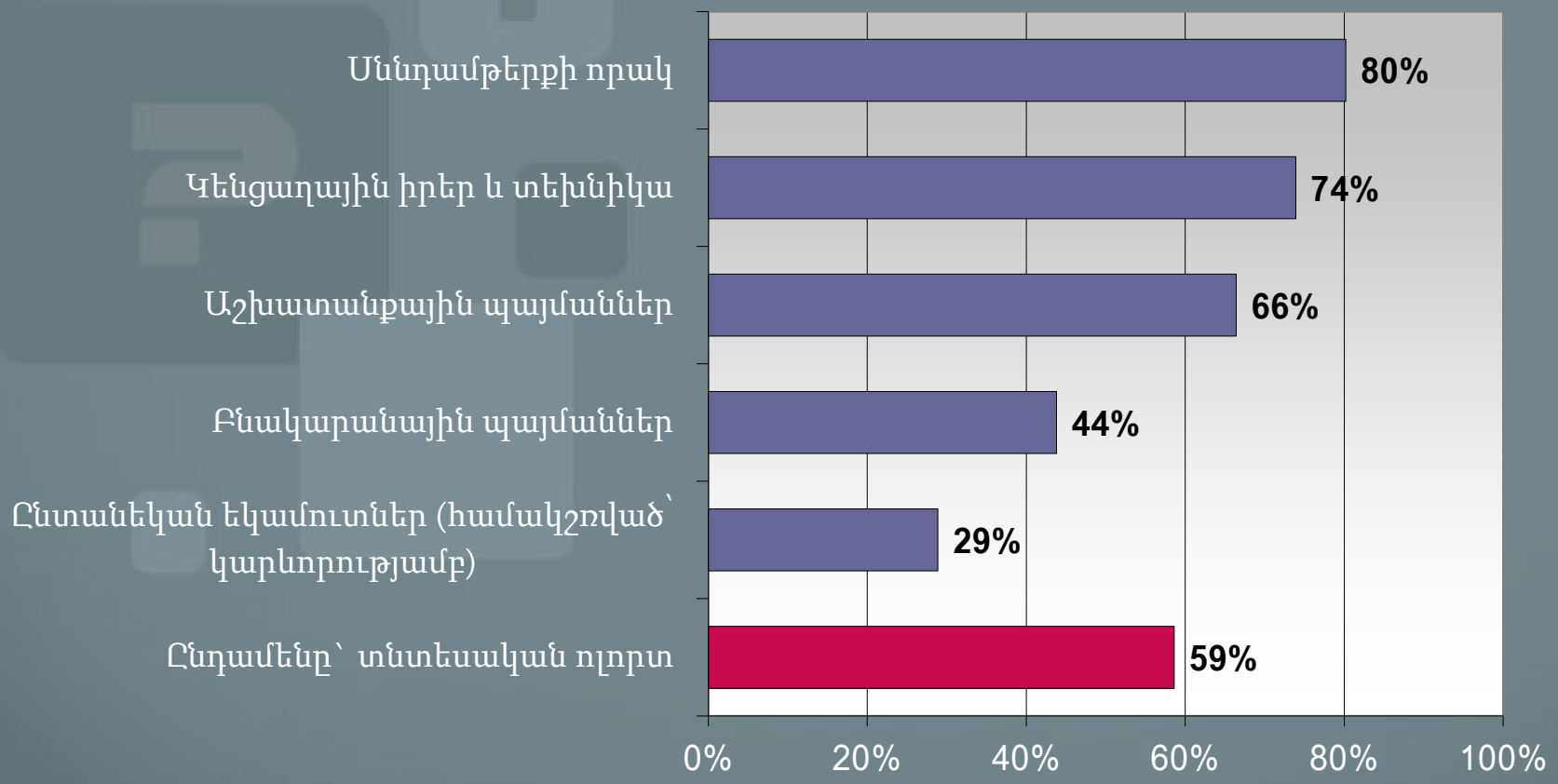

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. սոցիալական ենթառոլորտներ

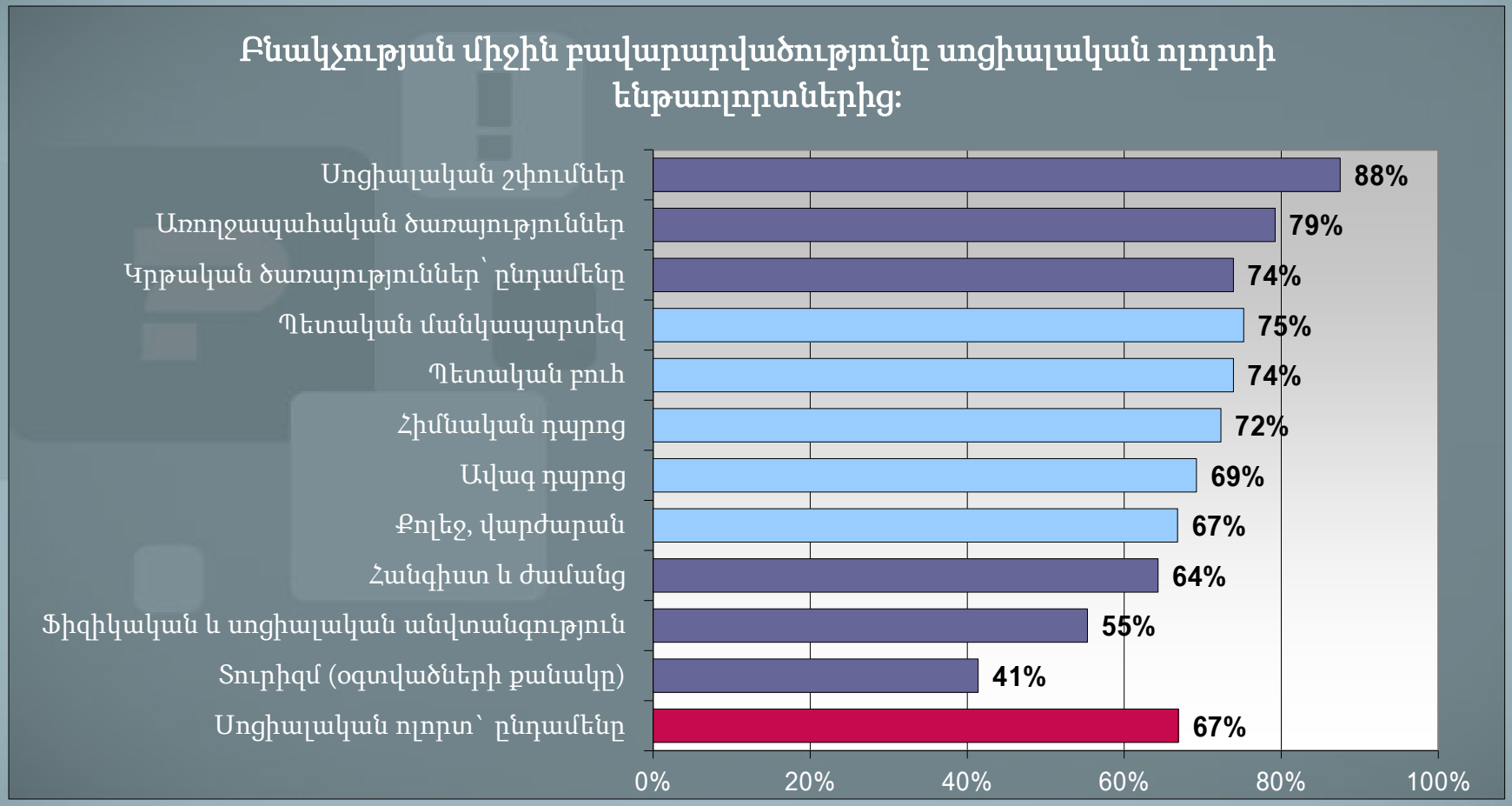

Պետական մանկապարտեզի, պետական բուհի, հիմնական դպրոցի, ավագ դպրոցի և քոլեջ/վարժարանի ցուցանիշները կիրառվել են «Կրթական ծառայություններ՝ ընդամենը» ցուցանիշի հաշվարկի համար:

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. էկոլոգիական ենթաոլորտներ

Բնակչության միջին բավարարվածությունը շրջական միջավայրի ոլորտի ենթաոլորտներից:

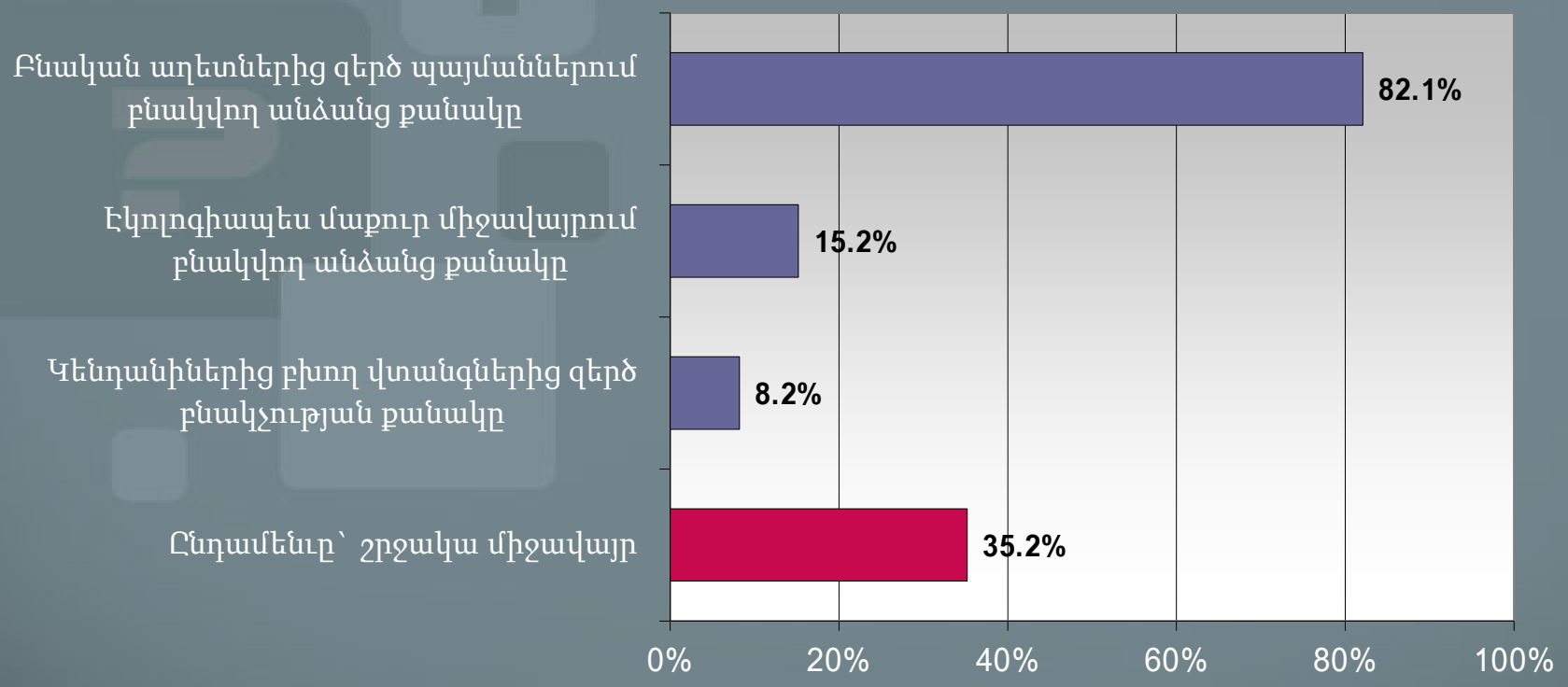

Էկոլոգիական ոլորտում որպես կյանքի որակի գնահատման ցուցանիշ է սահմանվել այն անձանց քանակը, ում համար բացակայում են շրջակա միջավայրն աղտոտող *[դիտարկված]* գործոնները, բնական աղետները և կենդանիներից ծագող վտանգները:

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. տնտեսական ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բնակավայրի տիպի

Տնտեսական ենթաոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
	Երևան	Քաղաք	Գյուղ
Տնտեսական ոլորտ՝ ընդամենը	58.5%	57.0%	53.6%
Բնակարանային պայմաններ	50.2%	43.1%	37.9%
Կենցաղային իրեր և տեխնիկա	76.7%	75.3%	69.2%
Սննդամթերքի որակ	78.4%	81.4%	81.1%
Ընտանեկան եկամուտներ (համակշռված՝ առկայությամբ)	26.3%	29.9%	32.8%
Աշխատանքային պայմաններ	69.0%	67.4%	63.7%

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. տնտեսական ոլորտի ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բարեկեցության

Տնտեսական ենթաոլորտներ	Բարեկեցություն		
	Ցածր	Միջին	Բարձր
Տնտեսական ոլորտ՝ ընդամենը	52.6%	57.6%	62.9%
Բնակարանային պայմաններ	38.9%	46.2%	54.2%
Կենցաղային իրեր և տեխնիկա	70.5%	75.0%	79.9%
Սննդամթերքի որակ	78.8%	81.4%	82.3%
Ընտանեկան եկամուտներ (համակշռված՝ կարևորությամբ)	25.2%	29.1%	42.2%
Աշխատանքային պայմաններ	63.4%	67.3%	70.8%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. սոցիալական ենթառոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բնակավայրի տիպի

Սոցիալական ենթառոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
	Երևան	Քաղաք	Գյուղ
Սոցիալական ոլորտ՝ ընդամենը	66.5%	69.0%	65.9%
Առողջապահական ծառայություններ	76.0%	82.9%	81.4%
Սոցիալական շփումներ	84.6%	87.5%	90.6%
Ֆիզիկական և սոցիալական անվտանգություն	47.6%	58.0%	60.9%
Հանգիստ և ժամանց	67.2%	67.0%	58.5%
Տուրիզմ *(օգտվածների քանակը)*	49.6%	44.4%	30.3%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. սոցիալական ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բարեկեցության

Սոցիալական ենթաոլորտներ	Բարեկեցություն		
	Ցածր	Միջին	Բարձր
Սոցիալական ոլորտ՝ ընդամենը	63.9%	68.7%	71.9%
Առողջապահական ծառայություններ	78.2%	80.1%	79.5%
Սոցիալական շփումներ	87.4%	87.1%	88.3%
Ֆիզիկական և սոցիալական անվտանգություն	53.1%	55.6%	61.2%
Հանգիստ և ժամանց	59.1%	68.1%	70.6%
Տուրիզմ (օգտվածների քանակը)	31.8%	47.3%	57.9%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. էկոլոգիական ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բնակավայրի տիպի

№	Էկոլոգիական ենթաոլորտներ	Բնակավայրի տիպ		
		Երևան	Քաղաք	Գյուղ
1	Շրջակա միջավայրը՝ ընդամենը	35.7%	35.7%	34.1%
2	Էկոլոգիապես մաքուր միջավայրում բնակվող անձանց քանակը	13.5%	11.0%	20.6%
3	Բնական վտանգներից զերծ պայմաններում բնակվող անձանց քանակը	84.1%	86.7%	76.1%
4	Կենդանիներից բխող վտանգներից զերծ բնակչության քանակը	9.4%	9.5%	5.7%

Էկոլոգիական ոլորտի ենթաոլորտների տեսակետից կյանքի որակի գնահատականները կազմավորվել են որպես համապատասխան ենթաոլորտում վտանգներց զերծ պայմաններում բնակվող հարցվածների քանակ:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակ. էկոլոգիական ենթաոլորտների գնահատականներն՝ ըստ բարեկեցության

№	Էկոլոգիական ենթաոլորտներ	Բարեկեցություն		
		Ցածր	Միջին	Բարձր
1	Շրջակա միջավայրը՝ ընդամենը	34.8%	36.1%	34.5%
2	Էկոլոգիապես մաքուր միջավայրում բնակվող անձանց քանակը	16.8%	14.0%	12.5%
3	Բնական վտանգներից զերծ պայմաններում բնակվող անձանց քանակը	78.9%	86.8%	83.7%
4	Կենդանիներից բխող վտանգներից զերծ բնակչության քանակը	8.8%	7.5%	7.2%

Էկոլոգիական ոլորտի ենթաոլորտների տեսակետից կյանքի որակի գնահատականները կազմավորվել են՝ որպես համապատասխան ենթաոլորտում վտանգներց զերծ պայմաններում բնակվող հարցվածների քանակ:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

6. Միկրո մակարդակ. ենթաոլորտային բաղադրիչներ

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

6.1. Տնտեսական ենթաոլորտների բաղադրիչները

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

6.1 Միկրո մակարդակում տնտեսական ոլորտի ենթաոլորտները

1. Աշխատանքային պայմաններ
2. Բնակարանային պայմաններ
3. Ընտանեկան եկամուտներ (համակշռված՝ կարևորությամբ)
4. Սննդամթերքի որակ
5. Կենցաղային իրեր և տեխնիկա

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

1. Տնտեսական ոլորտ. աշխատանքային պայմաններ ենթաոլորտի բաղադրիչները

Աշխատանքի բնութագիր	Կարևոր է	Բավարարված է 2011թ.	Բավարարված է 2010թ.	«2011» - «2010»
Աշխատակիցների՝ գործընկերների հետ հարաբերությունները	99.1%	96.2%	97.6%	-1.4%
Ղեկավարի վերաբերմունքը	97.7%	90.8%	86.1%	4.7%
Իր/ընկերության արտադրանքի/ծառայության որակը	98.7%	81.9%	91.8%	-9.9%
Աշխատավայրի մաքրությունը, անվտանգ., հարմարավետությունը	99.2%	81.4%	70.9%	10.5%
Աշխատանքի ժամային գրաֆիկը	94.2%	79.2%	87.4%	-8.2%
Շաբաթը գոնե մեկ հանգստյան օրվա առկայությունը	98.7%	78.8%	-	-
Աշխատանքի/գործունեության կայունությունը	99.9%	70.3%	79.3%	-9.0%
Ազատ ժամանակի առկայությունը	99.7%	70.3%	63.7%	6.6%
Իր կատարած աշխատանքի տեսակը	94.4%	69.7%	90.0%	-20.3%
Տարեկան վճարովի արձակուրդի առկայությունը	96.7%	64.8%	-	-
Մասնագիտական աճի և ուսուցման հնարավորությունը	94.4%	55.3%	62.0%	-6.7%
Առաջխաղացման հնարավորությունները	92.6%	49.1%	51.5%	-2.4%
Աշխատավայրում լրացուցիչ արտոնությունները/սոց. ապահ. փաթեթը	91.2%	42.8%	54.8%	-12.0%
Հավելավճարների առկայությունը	96.4%	34.7%	34.2%	0.5%
Աշխատավարձ/եկամուտներ	99.8%	30.9%	39.9%	-9.0%

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

2. Տնտեսական ոլորտ. բնակարանային պայմաններ ենթաոլորտի բաղադրիչները

Բնակարանային պայմաններ	Կարևոր է	Բավա-րարված է 2011թ.	Բավա-րարված է 2010թ.	«2011» - «2010»
1. Ձեր բնակարանի/տան մեծությունը	76.5%	64.7%	63.8%	0.9%
2. Ձեր բնակարանի/տան ֆիզիկական ներքին հարդարման վիճակը	96.6%	40.0%	41.7%	-1.7%
3. Ձեր բնակարանի/տան սանհանգույցի վիճակը	99.3%	46.0%	53.3%	-7.3%
4. Ձեր բնակարանի/տան խոհանոցային հարմարությունները	99.1%	46.9%	51.4%	-4.5%
5. Ձեր բնակարանի/տան ջեռուցման պայմանները	99.6%	43.8%	48.1%	-4.3%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

3. Տնտեսական ոլորտ. ընտանեկան եկամուտներ ենթաոլորտի բաղադրիչները

Եկամտի տեսակ	Ունեն եկամտի աղբյուրը	«Շատ կարևոր է» ընտանիքի համար	Բավարար-ված են աղբյուրից
01 Աշխատավարձ	59.0%	54.8%	16.4%
02 Թոշակ/նպաստ	56.3%	43.1%	8.7%
03 Եկամուտ վարձով տրված գույքից/բնա-կարա-նից	2.3%	1.0%	0.7%
04 Եկամուտ գյուղմթերքի վաճառքից	16.3%	13.3%	5.8%
05 Դրամական օգնություն Ռուսաստանից/ար-տա-սահմանից	16.3%	13.3%	9.0%
06 Եկամուտ բիզնեսից	7.3%	6.4%	3.3%
07 Եկամուտներ արհեստագործությունից/տնայ-նագործությունից	6.2%	5.0%	2.6%
08 Տոկոսներ արժեթղթերից/բաժնետոմ-սերից/ավանդներից	1.8%	1.1%	0.5%
09 Թանկարժեք մետաղի կամ իրերի գրավի դիմաց ստացած գումար	15.3%	9.4%	6.6%
10 Անձնական կամ ընտանեկան իրերի վաճառքից ստացված գումար	2.5%	1.5%	0.8%

«Շատ կարևոր է» և «Բավարարված են» ցուցանիշները հաշվարկված են այն անձանց քանակից, ովքեր ունեն տվյալ եկամտի աղբյուրը:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

3.1. Տնտեսական ոլորտ. ընտանեկան եկամուտներ ենթաոլորտի բաղադրիչներն ըստ բնակավայրի տիպի

Ունեն եկամտի տեսակը	Երևան	Քաղաք	Գյուղ
Աշխատավարձ	74.3%	63.8%	38.9%
Թոշակ/նպաստ	53.6%	57.3%	58.2%
Եկամուտ վարձով տրված գույքից/բնակարանից	3.7%	2.0%	1.2%
Եկամուտ գյուղմթերքի վաճառքից	1.8%	4.0%	**41.8%**
Դրամական օգնություն Ռուսաստանից/արտասահմանից	15.0%	17.8%	16.3%
Եկամուտ բիզնեսից	9.9%	7.1%	4.6%
Եկամուտներ արհեստագործությունից/ տնայնագործությունից	7.2%	6.0%	5.4%
Տոկոսներ արժեթղթերից, ավանդներից	1.6%	2.3%	1.5%
Թանկարժեք մետաղի կամ իրի գրավի դիմաց ստացած գումար	11.0%	17.4%	17.9%
Անձնական կամ ընտանեկան իրերի վաճառքից ստացված գումար	3.1%	1.8%	2.3%

Գյուղերում գյուղմթերքի վաճառքից ստացված եկամուտ ունեն հարցվածների 41.8%:
Գյուղերում գյուղմթերքի վաճառքից ստացված եկամուտ ն իր տարածվածությամբ երկրորդն է:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

3.2. Տնտեսական ոլորտ. ընտանեկան եկամուտներ ենթաոլորտի բաղադրիչների կարևորությունը միայն գյուղերում

Ունեն եկամտի տեսակը	Աղբյուրը չունեն	Աղբյուրը կարևոր չէ	Աղբյուրը որոշ չափով կարևոր է	Աղբյուրը շատ կարևոր է	Ընդամենը
Աշխատավարձ	61.1%	0.6%	3.9%	34.4%	100.0%
Թոշակ/նպաստ	42.1%	1.6%	12.0%	44.3%	100.0%
Եկամուտ վարձով տրված գույքից/բնակարանից	99.3%	0.1%	0.1%	0.4%	100.0%
Եկամուտ գյուղմթերքի վաճառքից	59.8%	0.3%	4.6%	35.3%	100.0%
Դրամական օգնություն Ռուսաստանից/արտասահմանից	84.3%	-	1.7%	13.9%	100.0%
Եկամուտ բիզնեսից	95.9%	-	0.3%	3.8%	100.0%
Եկամուտներ արհեստագործությունից/ տնայնագործությունից	94.8%	0.1%	1.0%	4.1%	100.0%
Տոկոսներ արժեթղթերից, ավանդներից	98.7%	0.1%	0.1%	1.0%	100.0%
Թանկարժեք մետաղի կամ իրի գրավի դիմաց ստացած գումար	82.9%	1.3%	5.2%	10.6%	100.0%
Անձնական կամ ընտանեկան իրերի վաճառքից ստացված գումար	98.0%	-	0.6%	1.5%	100.0%

Գյուղերում գյուղմթերքի վաճառքից ստացված եկամուտներն իրենց կարևորությամբ երկրորդն են:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

3.3. Տնտեսական ոլորտ. ընտանեկան եկամուտներ ենթաոլորտի բաղադրիչների կարևորությունը՝ աղբյուրի առկայության դեպքում

Ունեն եկամտի տեսակը	Աղբյուրը կարևոր չէ	Աղբյուրը որոշ չափով կարևոր է	Աղբյուրը շատ կարևոր է
Աշխատավարձ	1.5%	10.0%	88.4%
Թոշակ/նպաստ	2.8%	20.7%	76.5%
Եկամուտ վարձով տրված գույքից/բնակարանից	16.7%	16.7%	66.7%
Եկամուտ գյուղմթերքի վաճառքից	0.7%	11.4%	87.8%
Դրամական օգնություն Ռուսաստանից/արտասահմանից	-	10.9%	89.1%
Եկամուտ բիզնեսից	-	7.3%	92.7%
Եկամուտներ արհեստագործությունից/ տնայնագործությունից	1.9%	19.2%	78.8%
Տոկոսներ արժեթղթերից, ավանդներից	8.3%	8.3%	83.3%
Թանկարժեք մետաղի կամ իրի գրավի դիմաց ստացած գումար	7.6%	30.4%	62.0%
Անձնական կամ ընտանեկան իրերի վաճառքից ստացված գումար	-	28.6%	71.4%

Եկամտի աղբյուրի առկայության դեպքում առավել կարևորներն են՝ բիզնեսը, դրամական օգնությունը Ռուսաստանից, աշխատավարձը, եկամուտները գյուղմթերքների վաճառքից (վիճակագրական սխալի սահմաններում ցուցանիշները միմյանցից չեն տարբերվում):

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

4. Տնտեսական ոլորտ. սննդամթերք ենթաոլորտի բաղադրիչները

Սննդամթերք	Գնում են սեփական բնակավայրից	Ֆինանսական մատչելիություն	Բավարարված են որակից 2011թ.	Բավարարված են որակից 2010թ.	«2011» - «2010»
հաց, հացամթերք	94.3%	59.9%	76.2%	88.0%	-11.8%
միս, թռչնամիս	87.5%	39.4%	70.3%	85.0%	-14.7%
մսամթերք	84.9%	38.3%	58.3%	81.8%	-23.5%
ձուկ/ձկնեղեն	75.4%	38.8%	78.1%	86.8%	-8.7%
կարտոֆիլ	87.1%	67.7%	89.7%		
միրգ, բանջարեղեն	89.1%	60.0%	90.5%	95.0%	-4.5%
կաթ, կաթնամթերք	93.3%	64.4%	82.2%	93.9%	-11.7%
ձու	95.0%	65.7%	84.5%	93.5%	-9.0%
հրուշակեղեն	87.9%	58.7%	87.5%	94.2%	-6.7%
մակարոնեղեն	88.7%	67.1%	86.5%	95.4%	-8.9%
ընդեղեն	88.7%	59.3%	91.0%	95.4%	-4.4%
չրեղեն (չարազ)	79.0%	42.5%	89.3%	93.1%	-3.8%
շոկոլադ	83.4%	49.7%	86.5%	94.3%	-7.8%
թեյ, սուրճ	88.9%	64.4%	79.9%	93.8%	-13.9%
հյութեր, ոչ ալկ. խմիչք	86.2%	58.6%	74.9%	91.0%	-16.1%
ալկոհոլային խմիչք	80.3%	47.8%	71.5%	87.1%	-15.6%
ծխախոտ	69.8%	50.8%	67.3%	88.4%	-21.1%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

5. Տնտեսական ոլորտ. կենցաղային իրեր, տեխնիկա ենթաոլորտի բաղադրիչները

Կենցաղային իրեր և տեխնիկա	Ունեն	Ֆինանսապես մատչելի է	Բավարված են որակից
Հեռուստացույց	99.3%	31.4%	84.2%
Սառնարան	93.3%	24.3%	73.7%
Լվացքի մեքենա	85.9%	26.9%	83.6%
Փոշեկուլ	73.6%	38.0%	81.4%
Աուդիո-վիդեո սարքավորումներ	78.9%	36.8%	90.0%
Ջեռուցման համակարգ	32.3%	17.8%	92.8%
Օդորակիչ/կոնդիցիոներ	7.3%	17.4%	90.5%
Խոհանոցային էլեկտրական սարքեր	62.4%	36.0%	88.5%
Համակարգիչ	38.5%	22.5%	89.7%
Բջջային հեռախոս	97.8%	43.8%	89.6%
Կոշտ կահույք	94.1%	20.4%	72.1%
Փափուկ կահույք	93.8%	21.2%	72.7%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

6.2. Սոցիալական ենթաոլորտների բաղադրիչները

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

6.2 Սոցիալական ոլորտի ենթաոլորտները

1. Ֆիզիկական և սոցիալական անվտանգություն
2. Բնակչության հոգեվիճակը
3. Բնակչության ֆիզիկական վիճակի ախտանիշներ
4. Առողջապահական ծառայություններ
5. Սոցիալական շփումներ
6. Կրթական ծառայություններ
7. Հանգիստ և ժամանց
8. Տուրիզմ *(օգտվածների քանակը)*
9. Բնակչության ընդհանուր տրամադրություններ

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

1. Սոցիալական ոլորտ. ֆիզիկական և սոցիալական վտանգների ենթաոլորտի բաղադրիչները

Ապահովության բաղադրիչ	Վտանգը	Վտանգից պաշտպան-վածության չափը
Հիվանդանալու դեպքում չեք կարողանա ստանալ անհրաժեշտ բուժում	63.3%	49.1%
Ձեզանից կաշառք կպահանջեն՝ Ձեզ հասանելիքի կամ իրավունքի պաշտպանության դիմաց	56.6%	50.8%
Կարող եք մնալ առանց ապրուստի միջոցների՝ աշխատավարձի, թոշակի, դրամական խնայողությունների	54.4%	50.0%
Հնարավոր պատերազմ	54.4%	49.9%
Դատարանում Ձեր նկատմամբ անարդար վերաբերմունք	48.4%	49.3%
Կողոպուտ, գողություն, խուլիգանություն և այլ օրինազանցություններ	47.8%	56.0%
Ոստիկանության անարդարացի ճնշումներ	44.8%	51.1%
Հասարակական անկարգություններ և բռնություններ	43.4%	60.7%
Հարևանների անարդար և Ձեզ վնասող գործողություններ	29.9%	80.1%

«Վտանգը» սյունում տրված է վտանգը «ավելի շուտ հավանական» կամ «լիովին հավանական» համարող անձանց քանակը:
Բոլոր տոկոսները հաշվարկված են ամբողջ ընտրանքից:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

2. Սոցիալական ոլորտ. բնակչության հոգեվիճակի բաղադրիչները

Հոգեվիճակ	Ունեն զգացողությունը «հաճախ» կամ «միշտ», 2011	Ունեն զգացողությունը «հաճախ» կամ «միշտ», 2010	Փոփոխություն՝ «2011» - «2010»
Հույսով եք լցված ապագայի նկատմամբ	63.9%	67.3%	-3.4%
Լավ տրամադրություն	62.9%	63.5%	-0.6%
Ուրախություն	60.7%	62.9%	-2.2%
Անհանգստություն	54.5%	60.7%	-6.2%
Անորոշություն, խճճվածություն	46.2%	45.4%	0.8%
Զայրույթ, բարկություն	41.6%	47.6%	-6.0%
Անքնություն	34.7%	41.7%	-7.0%
Միայնակության զգացողություն	27.2%	27.1%	0.1%
Հուսալքվածություն	24.2%	26.9%	-2.7%
Ինքնավստահության պակաս/ ընկճվածություն	23.0%	25.5%	-2.5%
Մեղքի, մեղավորության զգացողություն	12.3%	16.3%	-4.0%
Դուք արդեն այնպիսին չեք, ինչպիսին նախկինում էիք	52.0%	62.3%	-10.3%

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

3. Սոցիալական ոլորտ. բնակչության ֆիզիկական վիճակի ախտանիշները

Վերջին ամսվա ընթացքում ունեցած ախտանիշներ	Ընդ.	18-30	31-60	60 <	Ար.	Իգ.	Եր.	Քաղ.	Գյուղ
Ցավեր կրծքավանդակում քայլելիս կամ շարժվելիս	37.9%	26.1%	46.2%	51.1%	38.9%	36.8%	38.1%	36.6%	38.8%
Հոդացավ	54.9%	38.0%	67.6%	71.6%	61.5%	47.6%	57.9%	54.3%	52.4%
Մեջքի ցավ	58.5%	49.4%	66.6%	62.2%	65.1%	51.1%	61.2%	55.6%	58.2%
Վզի (պարանոցի) / ուսերի ցավ	44.7%	32.8%	53.1%	58.7%	52.3%	36.3%	49.2%	41.9%	42.6%
Ոտքերի այտուցվածություն	22.6%	13.0%	27.2%	41.8%	27.5%	17.0%	21.4%	21.1%	25.0%
Երակների վարիկոզ լայնացում	18.2%	9.7%	22.5%	34.8%	23.9%	11.8%	19.4%	15.8%	19.1%
Մաշկային հիվանդություններ	7.5%	6.4%	8.3%	8.4%	8.1%	6.9%	6.9%	7.5%	8.1%
Փորկապություն	12.6%	10.5%	12.4%	21.8%	16.3%	8.5%	15.8%	11.3%	10.5%
Գլխացավ	70.3%	70.1%	72.0%	64.4%	79.9%	59.6%	73.3%	68.8%	68.5%
Անքնություն	53.7%	42.5%	62.4%	63.2%	59.1%	47.7%	57.0%	53.2%	50.7%
Դեպրեսիա	40.1%	31.0%	47.9%	44.8%	47.4%	31.9%	41.5%	39.0%	39.4%
Ատամնացավ	39.1%	39.6%	41.1%	28.9%	41.8%	36.0%	33.0%	41.9%	42.8%

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

4. Սոցիալական ոլորտ. առողջապահական ծառայությունների ենթաոլորտի բաղադրիչները

Բուժհիմնարկ	Ֆինանսական մատչելիություն	Բավարար-վածություն ծառայության որակից
Բուժկետ *	65.8%	77.2%
Ամբուլատորիա *	56.4%	79.8%
Պոլիկլինիկա	63.2%	71.0%
Ատամնաբուժարան	39.4%	81.8%
Մասնավոր բժշկական կենտրոն	25.1%	79.6%
Հիվանդանոց	29.2%	74.2%
Դիագնոստիկ / ախտորոշման կենտրոն	27.4%	79.0%
Ծննդատուն	62.6%	87.4%
Մանկական բժշկական / վերականգնողական կենտրոն	51.0%	84.7%
Պլաստիկ վիրաբուժության կենտրոն	18.9%	77.3%
«Վիժն» գրասենյակ	27.1%	60.0%
Ոչ ավանդական բժշկական կենտրոն կամ մասնագետ	18.4%	33.3%
Բուսաբուժություն / ժողովրդական բժշկություն (հեքիմ)	43.1%	63.3%

* – Բուժկետի և ամբուլատորիայի վերաբերյալ տվյալները հավաքագրված են միայն գյուղերում:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

5. Սոցիալական ոլորտ. բնակչության սոցիալական շփումները

Սոցիալական խումբ	Կարևոր է	Բավարարված են շփման հաճախությունից 2011	Բավարարված են շփման հաճախությունից 2010	Բավար. «2011» - «2010»	Վստահ են, որ կստանան աջակցություն 2011	Բավարարված են ստացած աջակցությունից 2010	Աջակցութ. «2011» - «2010»
Ընտանիքի անդամներ	99.1%	94.7%	88.0%	6.7%	97.5%	96.8%	0.7%
Հարազատներ և բարեկամներ	98.4%	83.0%	77.1%	5.9%	85.9%	86.4%	-0.5%
Ընկերներ	97.2%	82.1%	80.7%	1.4%	80.3%	88.5%	-8.2%
Հարևաններ	88.0%	84.7%	81.3%	3.4%	70.0%	86.0%	-16.0%
Աշխատակիցներ /կոլեգաներ*	95.1%	93.1%	83.3%	9.8%	83.3%	88.2%	-4.9%

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

6. Սոցիալական ոլորտ. կրթական ծառայությունները

Կրթական հաստատություն	Օգտվում են 2011թ.	Օգտվում են 2010թ.
Պետական մանկապարտեզ	9.8%	12.2%
Մասնավոր մանկապարտեզ	1.1%	1.4%
Հիմնական դպրոց (1-9 դասարաններ)	31.9%	30.8%
Ավագ դպրոց (10-12 դասարաններ)	9.9%	10.5%
Մասնավոր դպրոց	0.6%	1.1%
Դպրոց արտասահմանում	0.2%	
Հատուկ դպրոց (հատուկ կարիքներով երեխաների համար)	-	-
Միջին մասնագիտական հաստատություն/ուսումնարան	1.8%	
Քոլեջ, վարժարան	4.4%	7.5%
Մասնագիտական ուսուցման կենտրոն	0.4%	1.6%
Պետական բուհ	18.0%	31.3%
Մասնավոր բուհ	2.4%	4.8%
Բուհ արտասահմանում	0.4%	

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

7. Սոցիալական ոլորտ. հանգստի և ժամանցի ենթաոլորտի բաղադրիչները

Ժամանցի բաղադրիչ	Կարևո-ություն, 2011թ.	Կարևո-ություն, 2010թ.	Կարևոր. «2011» - «2010»	Բավա-րարված են, 2011թ.	Բավա-րարված են, 2010թ.	Բավ. «2011» - «2010»
Երաժշտություն ունկնդրելը	93.2%	92.1%	1.1%	91.6%	88.6%	3.0%
Հեռուստացույց դիտելը	91.4%	92.4%	-1.0%	87.6%	90.7%	-3.1%
Թերթեր, ամսագրեր ընթերցելը	77.6%	78.6%	-1.0%	77.9%	64.3%	13.6%
Գրքեր (ոչ մասնագիտական) ընթերցելը	79.9%	80.8%	-0.9%	76.9%	63.9%	13.0%
Զբոսնելը/զբոսայգիներ այցելելը	90.3%	89.6%	0.7%	76.3%	53.3%	23.0%
Գրադարաններ այցելելը	60.1%	64.5%	-4.4%	72.7%	41.7%	31.0%
Հոբբիով զբաղվելու հնարավորությունը	66.3%	68.2%	-1.9%	61.4%	50.9%	10.5%
Սրճարան այցելելու հնարավորությունը*	67.7%	70.2%	-2.5%	56.5%	36.9%	19.6%
Սպորտով/մարմնամարզությամբ զբաղվելը	78.1%	78.6%	-0.5%	56.3%	37.5%	18.8%
Համերգներ գնալը	78.7%	75.4%	3.3%	55.6%	31.1%	24.5%
Կինո/թատրոն հաճախելը	73.7%	73.7%	0.0%	54.1%	30.4%	23.7%
Երաժշտական գործիք/գործիքներ նվագելը	47.5%	48.9%	-1.4%	47.9%	31.3%	16.6%
Ռեստորան այցելելու հնարավորությունը* **	60.8%	70.2%	-9.4%	45.8%	36.9%	8.9%
Դիսկոտեկ այցելելը*	26.3%	61.3%		39.3%	52.9%	

* – 2010թ. «սրճարան» և «ռեստորան» այցելելը միավորված էր նույն հարցում, իսկ «Դիսկոտեկ այցելելը» ձևակերպված էր՝ «պարելու հնարավորություն»:
** – Տվյալների միջև մեծ տարբերությունները ցույց են տալիս, որ դրանք տարբեր կոնցեպտներ են:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

8. Սոցիալական ոլորտ. տուրիզմի ենթաոլորտի բաղադրիչները

Տուրիզմի տեսակ	Կարևոր է	Ֆինանսապես մատչելի է	Իրակա-նացրել են վերջին 1 տարում	Բավա-րարված են
Հանգստանալ Հայաստանում	92.6%	28.0%	25.5%	78.8%
Հանգստանալ արտասահմանում	70.0%	11.9%	9.6%	91.7%
Տուրիզմ՝ ճանաչողական նպատակով	78.0%	14.5%	7.3%	95.4%
Արշավ՝ բնության միջավայրում	83.7%	36.1%	24.5%	91.2%
Արկածային/էքստրեմալ տուրիզմ	46.3%	14.6%	4.5%	86.8%

Բավարարվածությունը հաշվարկված է այն անձանց քանակից, ովքեր վերջին մեկ տարվա ընթացքում իրականացրել են որևէ ճանապարհորդություն:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

9.1 Սոցիալական ոլորտ. հասարակական տրամադրությունները

Ա. Բազային դիրքորոշումներ

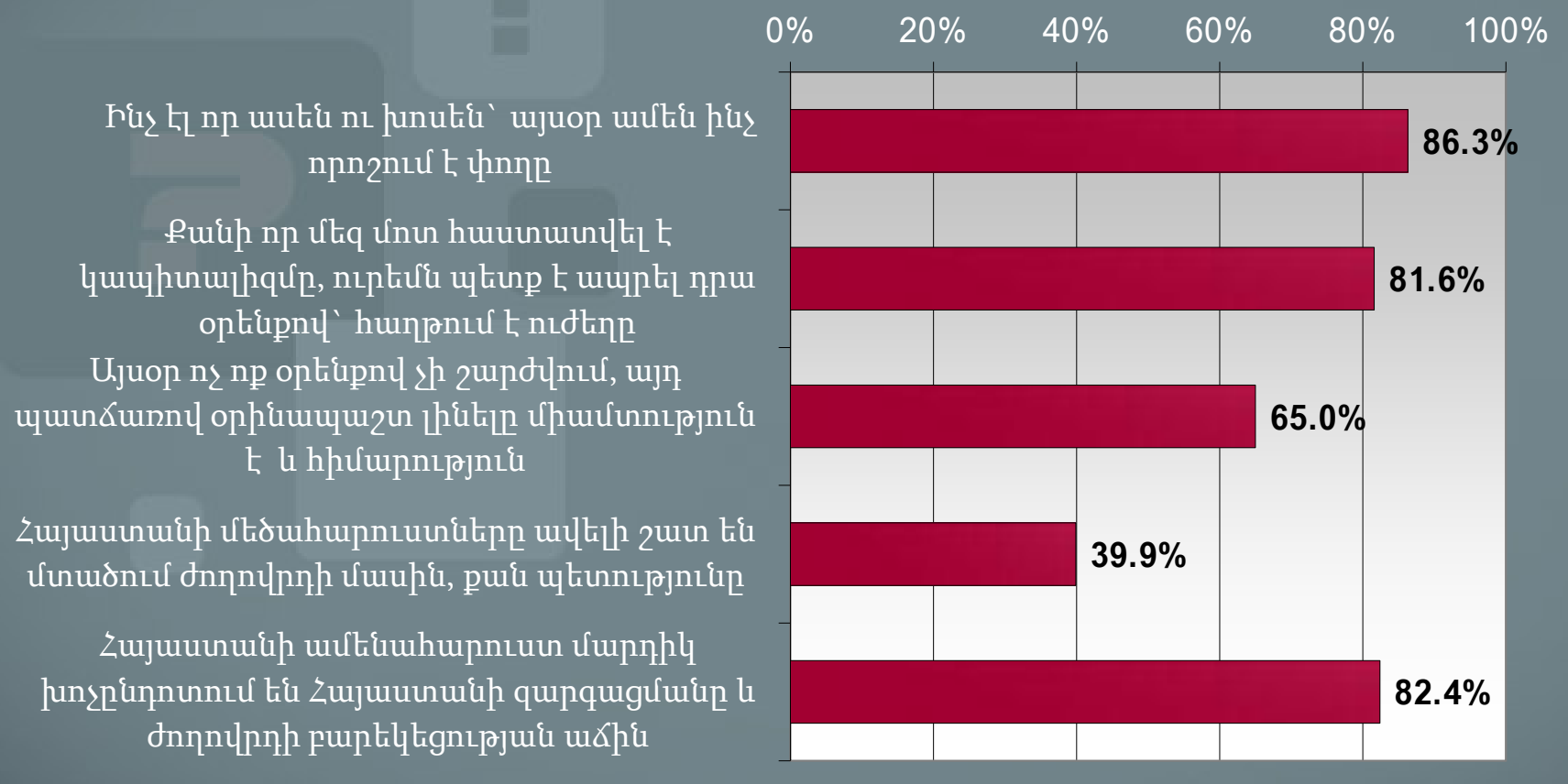

Տրված է «Միանշանակ համաձայն են» և «Ավելի շուտ համաձայն են» պատասխանների հանրագումարային տոկոսը:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

9.2. Սոցիալական ոլորտ. հասարակական տրամադրությունները

Բ. Արդի Հայաստանի աշխարհամակարգային և աշխարհաքաղաքական դիրքի և դերի հետխորհրդային 20-ամյակի համընդհանուր ազդեցության արտապատկերումը հասարակական գիտակցությունում:

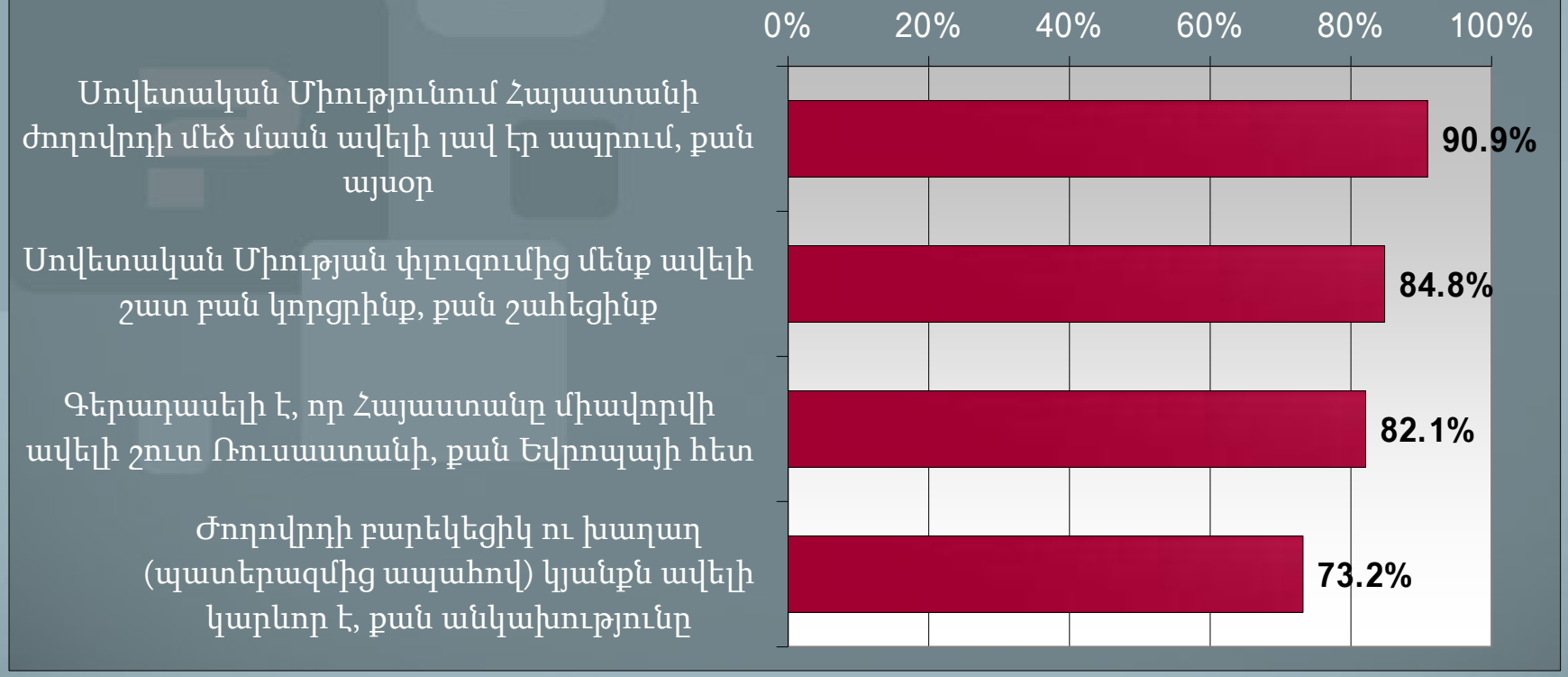

Տրված է «Միանշանակ համաձայն են» և «Ավելի շուտ համաձայն են» պատասխանների հանրագումարային տոկոսը:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

9.2.1. Սոցիալական ոլորտ. հասարակական տրամադրություններն ըստ տարիքի

Բ. Արդի Հայաստանի աշխարհամակարգային և աշխարհաքաղաքական դիրքի և դերի հետխորհրդային 20-ամյակի համընդհանուր ազդեցության արտապատկերումը հասարակական գիտակցությունում, ըստ տարիքի	18-30 տարեկան	31-60 տարեկան	61< տարեկան
Սովետական Միությունում Հայաստանի ժողովրդի մեծ մասն ավելի լավ էր ապրում, քան այսօր	87.7%	92.8%	95.1%
Սովետական Միության փլուզումից մենք ավելի շատ բան կորցրինք, քան շահեցինք	79.9%	88.3%	88.8%
Գերադասելի է, որ Հայաստանը միավորվի ավելի շուտ Ռուսաստանի, քան Եվրոպայի հետ	76.5%	85.9%	89.3%
Ժողովրդի բարեկեցիկ ու խաղաղ (պատերազմից ապահով) կյանքն ավելի կարևոր է, քան անկախությունը	70.6%	77.7%	65.6%

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

9.3. Սոցիալական ոլորտ. հասարակական տրամադրություններ

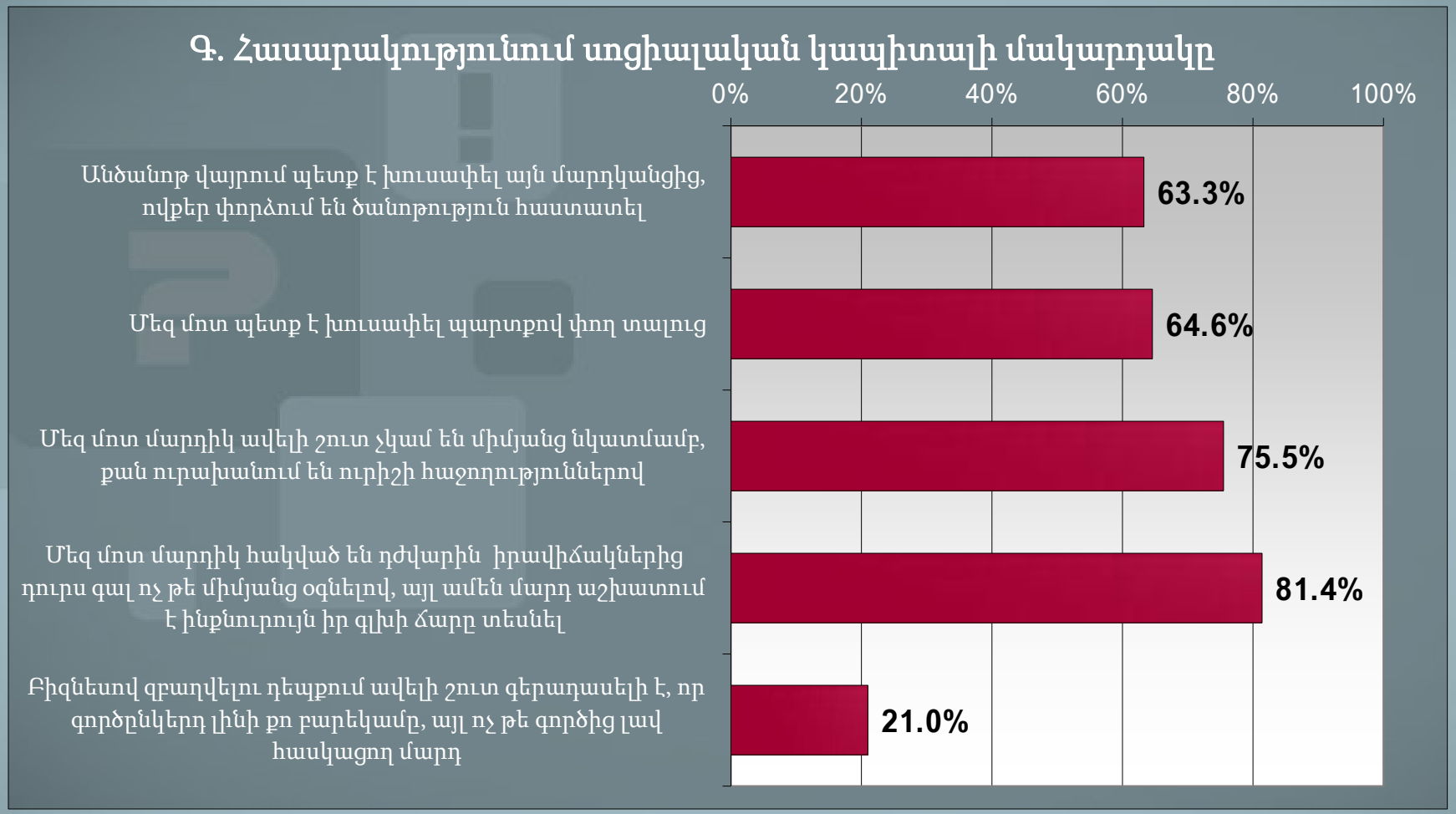

Տրված է «Միանշանակ համաձայն են» և «Ավելի շուտ համաձայն են» պատասխանների հանրագումարային տոկոսը:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

9.4 Սոցիալական ոլորտ. հասարակական տրամադրությունները

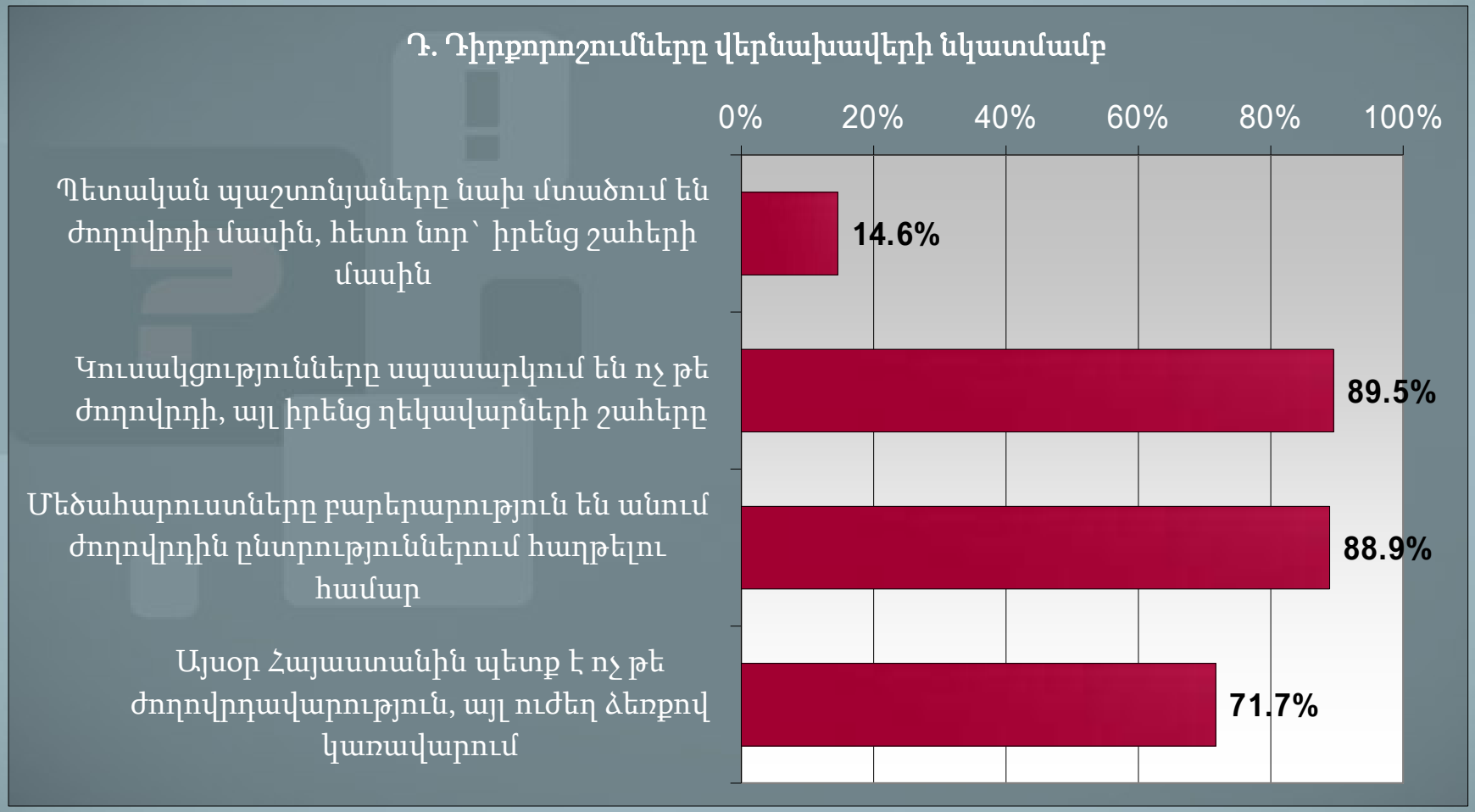

Տրված է «Միանշանակ համաձայն են» և «Ավելի շուտ համաձայն են» պատասխանների հանրագումարային տոկոսը:

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

6.3. Էկոլոգիական ենթաոլորտների բաղադրիչները

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

6.3 Էկոլոգիական ոլորտի ենթաոլորտները

1. Էկոլոգիապես մաքուր միջավայրում բնակվող անձանց քանակը:
2. Բնական վտանգներից զերծ պայմաններում բնակվող անձանց քանակը:
3. Կենդանիներից բխող վտանգներից զերծ բնակչության քանակը:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

1.1 Էկոլոգիական ոլորտ. շրջակա միջավայրի աղտոտվածության ենթաոլորտ

Էկոլոգիական խնդիրներ	Առկա է	Վտանգավոր է հարցվողի համար
Խմելու ջրի աղտոտվածությունը	44.8%	91.4%
Ոռոգման ջրի աղտոտվածությունը	29.1%	65.6%
Օդի աղտոտվածություն՝ փոշի	60.5%	89.0%
Օդի աղտոտվածություն՝ ավտոմոբիլային ծուխ	52.8%	86.3%
Օդի աղտոտվածություն՝ արտադրություն	23.6%	88.1%
Օդի աղտոտվածություն՝ անասնապահական ֆերմայի պատճառով	9.1%	60.4%
Արտադրական թունավոր նյութերի/թափոնների կուտակումներ	13.3%	84.8%
Շինարարական աղբ	26.1%	60.4%
Կենցաղային աղբի կուտակումներ	34.4%	78.0%
Անտառահատումներ/ ծառահատումներ	16.7%	66.4%
Ռադիացիա	15.9%	90.2%
Տրանսպորտային աղմուկ՝ ավտոմոբիլ, երկաթուղի, ինքնաթիռ	36.7%	56.8%
Կենցաղային աղմուկ՝ ռեստորան, բար, հարևաններ, փողոց	16.7%	56.6%
Արտադրական աղմուկ	5.3%	54.5%

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

1.2 Էկոլոգիական ոլորտ. էկոլոգիապես մաքուր միջավայրում բնակվող անձանց քանակը

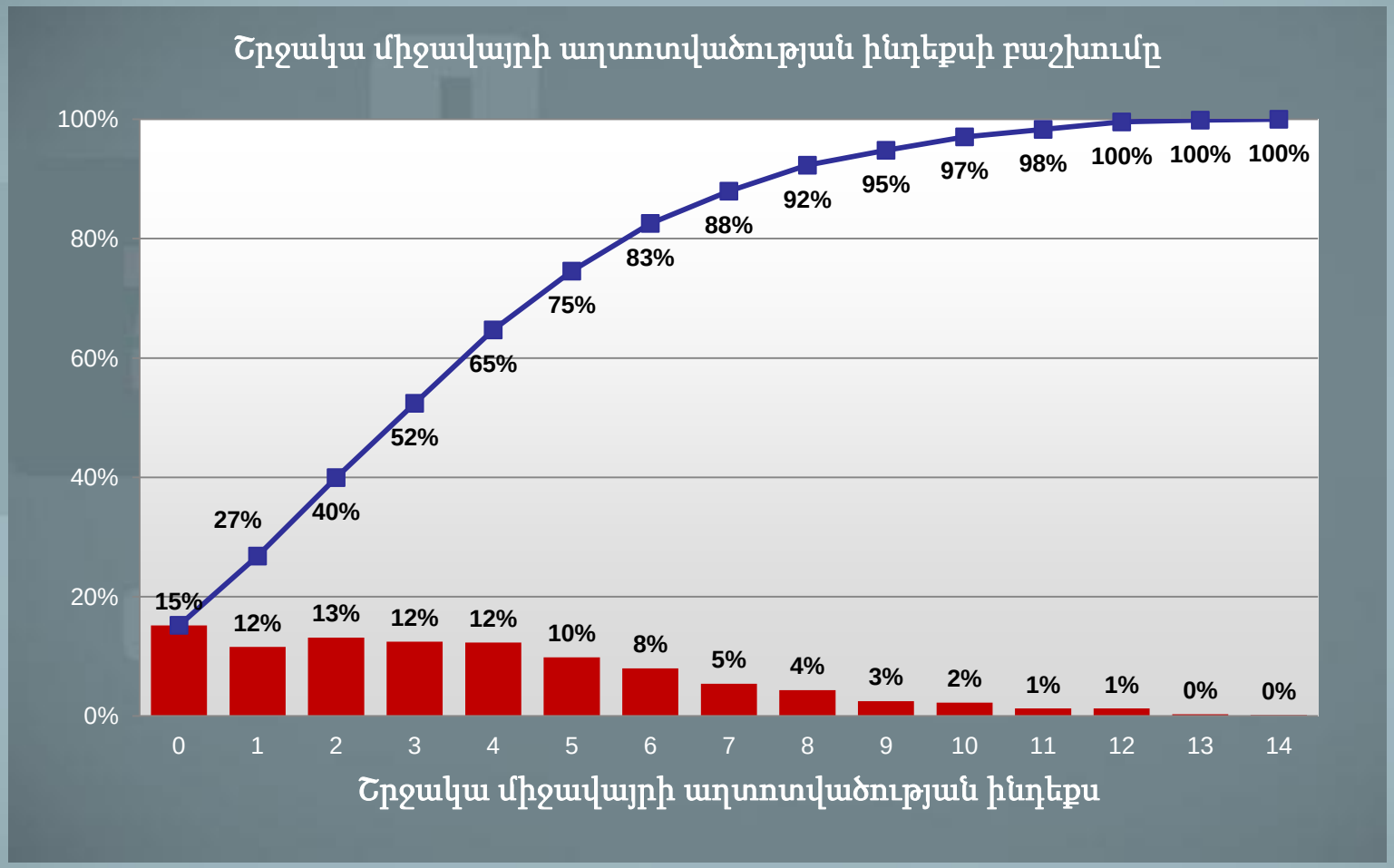

Ինդեքսը ցույց է տալիս, թե շրջակա միջավայրի աղտոտվածության քանի գործոնի ազդեցությանն է ենթարկված հարցվողը:
Էկոլոգիապես մաքուր միջավայրում են ապրում այն անձինք, որոնց համար ինդեքսի արժեքը = 0

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

2.1 Էկոլոգիական ոլորտ. բնական վտանգներ

Բնական վտանգներ	Առկա է	Վտանգավոր է հարցվողի համար	Բավարարված է պաշտպան-վածության աստիճանից
01 Սողանքներ	17.8%	44.2%	54.2%
02 Վարարումներ/ջրհեղեղներ	16.5%	43.2%	56.1%
03 Սելավներ	27.4%	47.7%	56.7%

«Վտանգավոր է հարցվողի համար» և «Բավարարված է պաշտպանվածության աստիճանից» ցուցանիշները հաշվարկված են այն հարցվողների քանակից, որոնց բնակավայրերում առկա է դիտարկվող վտանգը:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

2.2 Էկոլոգիական ոլորտ. բնական վտանգներից զերծ պայմաններում բնակվող անձանց քանակը

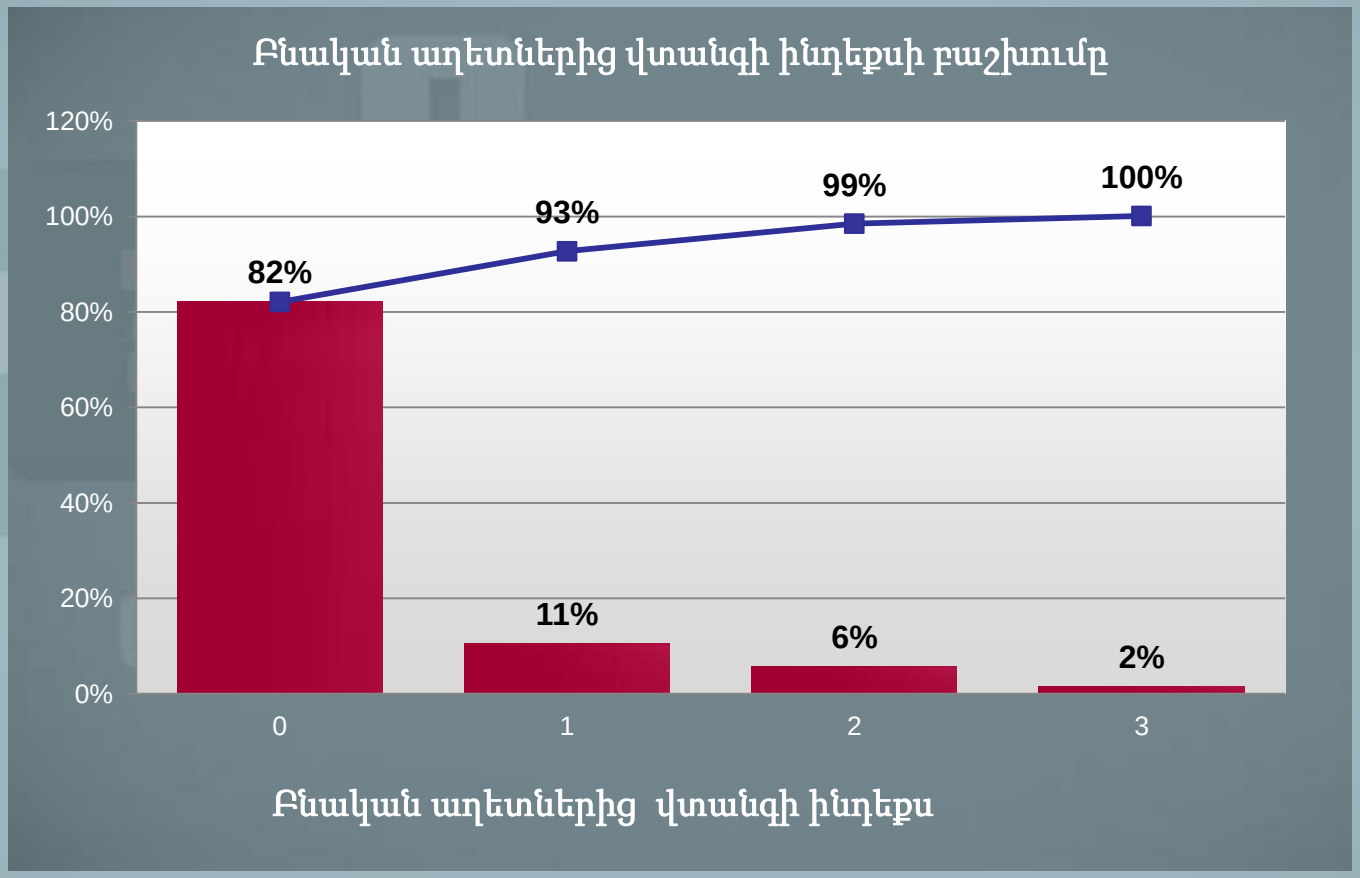

Ինդեքսը ցույց է տալիս, թե քանի տիպի բնական վտանգներ է ընկալում հարցվողը:
Բնական աղետներից (սելավ, ջրհեղեղ, սողանք) զերծ պայմաններում են ապրում նրանք, որոնց համար ինդեքսի արժեքը = 0:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

3.1 Էկոլոգիական ոլորտ. կենդանական աշխարհից բխող վտանգների ենթաոլորտ

Վտանգներ կենդանիներից	Առկա է	Երբևէ տուժել են՝ 1	Երբևէ տուժել են՝ 2
Փողոցային շներ	82.1%	23.4%	19.2%
Առնետներ	53.9%	31.9%	17.2%
Կարիճներ, թունավոր միջատներ	31.8%	29.7%	9.4%
Օձեր, այլ սողուններ	31.5%	9.7%	3.1%
Գիշատիչ կենդանիներ (գայլ, արջ) *(բացի Երևանից)*	23.7%	16.8%	4.0%

«Երբևէ տուժել են՝ 1»՝ հաշվարկված է այն անձանց համար, որոնց բնակավայրերում առկա է դիտարկվող վտանգը կամ բնապահպանական խնդիրը:

«Երբևէ տուժել են՝ 2»՝ հաշվարկված է բոլոր հարցվածների քանակից:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

3.2 Էկոլոգիական ոլորտ. կենդանական աշխարհից բխող վտանգներից զերծ պայմաններում բնակվող բնակչության քանակը

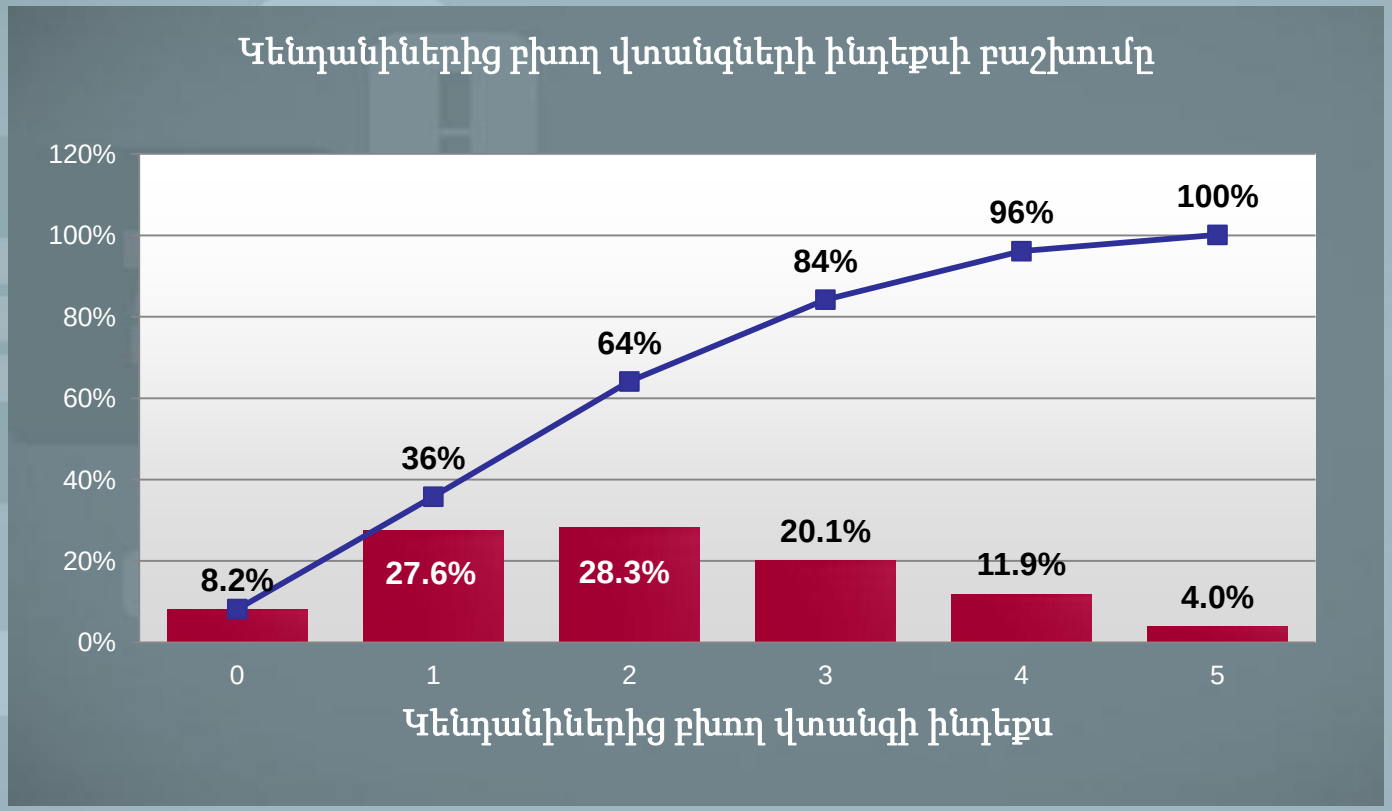

Ինդեքսը ցույց է տալիս, թե կենդանիներևի բխող քանի տիպի վտանգ է ընակլում հարցվողը:

Կենդանական աշխարհից բխող վտանգներից զերծ պայմաններում է բնակվում Հայաստանի բնակչության 8.2%:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

7. Հիմնական արդյունքներ

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Սոցիալական գերակայությունների գործոնային տարաձությունը (ինչ է պետք «կյանքից գոհ լինելու» համար, սլայդ 37, կարմիր գույնով նշված են այն բաղադրիչները, որոնք, ըստ գնահատումների, ունեն ցածր արժեքներ)

Գ1. Առաջնային կենսական պահանջմունքների գործոն 1 Փողը 2 Սնունդը 3 Հարմարավետ բնակարանը 4 Առողջությունը 5 Աշխատանքը	**Գ2. Սոցիալական ներդաշնակության պահանջմունքի գործոն** 1 Մարդկանց միջև սերն ու հարգանքը 2 Շրջապատի մաքրությունը 3 Խղճի հանգստությունը 4 Հարգանքը (իր նկատմամբ) 5 Ընտանիքի անվտանգությունը
Գ3. Սոցիալական կոնտակտների պահանջմունքի գործոն 1 Հետաքրքիր կյանքը 2 Ընկերները	

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Սոցիալական դժգոհությունների գործոնային տարածությունը

Գ1. Սոցիալական դժգհության գործոն (մակրո մակարդակի առավել ցածր գնահատականներ ստացած բաղադրիչները, սլայդ 13)

1 Աշխատատեղերի առկայությունը
2 Գների մակարդակը
3 Ինքնաթիռի տոմսերի գների մատչելիությունը
4 Աշխատանքային իրավունքների պաշտպանվածության աստիճանը
5 Երկրում կարիերայի հնարավորությունները
6 Հիպոթեքային (բնակարանի) վարկերի մատչելիությունը
7 Դոլարի կուրսի կայունությունը
8 Բնակչության ընդհանուր կենսամակարդակը
9 Ընտրական գործընթացները
10 Սպառողների իրավունքների պաշտպանության մակարդակը
11 Առողջապահական ծառայությունների մատչելիությունը
12 Երկրում օրենքների կիրառելիությունը

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Ֆիզիկական և սոցիալական վտանգների գործոնային տարածությունը (վտանգների հավանականությունը, սլայդ 64, կարմիր գույնով նշված են այն բաղադրիչները, որոնք,ըստ գնահատումների, ունեն ցածր արժեքներ)

Գ1. Ֆիզիկական բռնությունների գործոն 1 Հասարակական անկարգություններ և բռնություններ 2 Կողոպուտ, գողություն, խուլիգանություն 3 Հնարավոր պատերազմ 4 Հարևանների անարդար, վնասող գործողություններ	Գ2. Պետությունից բխող ճնշումների գործոն 1 Ոստիկանության անարդար ճնշումներ, դատարանում Ձեր նկատմամբ անարդար վերաբերմունք 2 Ձեզանից կաշառք կպահանջեն Ձեր օրինական իրավունքների համար
Գ3. Սոցիալական անպաշտպանության գործոն 1 Կարող եք մնալ առանց ապրուստի միջոցների 2 Հիվանդանալիս չեք ստանա անհրաժեշտ օգնություն	

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Հասարակությունում հոգեվիճակների գործոնային տարածությունը (սլայդ 65)

Գ1. Օտարվածության գործոն	Գ2. Լավատեսության գործոն
1 Հուսալքվածություն 2 Ինքնավստահության պակաս/ ընկճվածություն 3 Անքնություն 4 Զայրույթ, բարկություն 5 Մեղքի, մեղավորության զգացողություն 6 Դուք արդեն այնպիսին չեք, ինչպիսին նախկինում էիք 7 Միայնակության զգացողություն	1 Լավ տրամադրություն 2 Ուրախություն 3 Հույսով եք լցված ապագայի նկատմամբ 4 Արտաքին տեսքից բավարարվածություն
Գ3. Անորոշության գործոն	
1 Անհանգստություն 2 Անորոշություն, խճճվածություն	

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Հասարակական տրամադրությունների գործոնային տարածությունը (կախյալ փոփոխականներ, սլայդ 72-76)

Գ1. Բազային դիրքորոշումների գործոն	Գ2. Մեծ տարածքի գործոն
1 Այսօր ոչ ոք օրենքով չի շարժվում, այդ պատճառով օրինապաշտ լինելը ավելի շուտ միամտություն է ու հիմարություն: 2 Քանի որ մեզ մոտ հաստատվել է կապիտալիզմը, ուրեմն պետք է ապրել դրա օրենքով՝ հաղթում է ուժեղը: 3 Այսօր Հայաստանին պետք է ոչ թե ժողովրդավարություն, այլ ուժեղ ձեռք: 4 Կուսակցությունները սպասարկում են ոչ թե ժողովրդի, այլ իրենց ղեկավարների շահերը: 5 Ինչ էլ որ ասեն ու խոսեն, այսօր ամեն ինչ որոշում է փողը: 6 Հայաստանի ամենահարուստ մարդիկ խոչընդոտում են Հայաստանի զարգացմանը և ժողովրդի բարեկեցության աճին:	1 Սովետական Միության փլուզումից մենք ավելի շատ բան կորցրինք, քան շահեցինք: 2 Սովետական Միությունում Հայաստանի ժողովրդի մեծ մասն ավելի լավ էր ապրում, քան այսօր: 3 Կապիտալիստական համակարգը գերադասելի է կոմունիստականից: 4 Ժողովրդի բարեկեցիկ ու խաղաղ (առանց պատերազմի) կյանքն ավելի կարևոր է, քան անկախությունը: 5 Գերադասելի է, որ Հայաստանը ավելի շուտ միավորվի Ռուսաստանի, քան Եվրոպայի հետ:
Գ3. Սոցիալական կապիտալի գործոն	**Գ4. Օտարվածության գործոն**
1 Անծանոթ վայրում պետք է խուսափել այն մարդկանցից, ովքեր փորձում են ծանոթություն հաստատել: 2 Մեզ մոտ պետք է խուսափել պարտքով փող տալուց: 3 Մեզ մոտ մարդիկ հակված են դժվարին վիճակներից դուրս գալ ոչ թե միմյանց օգնելով, այլ ամեն մարդ աշխատում է ինքնուրույն իր գլխի ճարը տեսնել: 4 Մեզ մոտ մարդիկ ավելի շուտ չկամ են, քան ուրախանում են ուրիշի հաջողություններով:	1 Պետական պաշտոնյաները մտածում են նախ ժողովրդի, հետո միայն իրենց շահերի մասին: 2 Հայաստանի մեծահարուստներն ավելի շատ են մտածում ժողովրդի մասին, քան պետությունը: 3 Մեծահարուստները բարերարություն են անում ժողովրդին՝ ընտրություններում հաղթելու համար:

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Հասարակական տրամադրությունների գործոնները բացատրող մոդելները

Կախյալ փոփոխականներ	Անկախ փոփոխականներ				
Մոդել 1.	107 Գ3. Անորոշության գործոն	102 Գ1. Առաջնային կենսական պահանջ-մունքների գործոն	107 Գ2. Լավատեսության գործոն		
Գ1. Բազային դիրքորոշումների գործոն	**0.131**	**0.112**	**-0.088**		
Մոդել 2.	100 Գ3. Սոցիալական անպաշտպանության գործոն	107 Գ3. Անորոշության գործոն	105 Գ. Սոցիալա-կան ընդհանուր դժգոհության գործոն	100 Գ1. Ֆիզիկական բռնությունների հավանականության գործոն	102 Գ1. Առաջ-նային կենսա-կան պահանջ-մունք. գործոն
Գ2. Մեծ տարածքի գործոն	**-0.139**	**0.115**	**-0.126**	**0.096**	**0.089**
Մոդել 3.	107 Գ2. Լավատե-սության գործոն	102 Գ2. Սոցիալա-կան ներդաշնակու-թյան պահանջմունքի գործոն	100 Գ1. Ֆիզիկա-կան բռնություն-ների հավանակա-նության գործոն		
Գ3. Սոցիալական կապիտալի գործոն	**-0.084**	**0.088**	**-0.087**		
Մոդել 4.	105 Գ. Սոցիալա-կան ընդհանուր դժգոհության գործոն	100 Գ1. Ֆիզիկական բռնությունների հավանականության գործոն	107 Գ1. Օտարվածության գործոն	102 Գ3. Սոցիալական կոնտակտների պահանջմունքի գործոն	
Գ4. Պետության և հասարակության օտարվածության գործոն	**0.292**	**0.101**	**0.098**	**-0.083**	

Institute for Political and Sociological Consulting
Քաղաքական եւ սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ
IPSC®
Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Ընդհանուր իրավիճակի առանձնահատկությունները - 1

- Հայաստանի տնտեսության զարգացման արդյունքները խիստ անհավասարաչափ են բաշխվում: Դրանք հասանելի են նախ և առաջ բարեկեցիկ շերտերին:
- Առկա է մեծ ճեղքված ապրանքների և ծառայությունների որակից բավարարվածության՝ ինչը սահմանված է որպես կյանքի որակի հիմնական բովանդակություն, և դրանց ֆինանսական մատչելիության միջև:
- Հայաստանում վերականգնվել է տնտեսությունը, սակայն չի վերականգնվել սոցիալական կապիտալը:
- Վերոնշյալ պատճառներով Հայաստանում անբարենպաստ են հասարակական տրամադրությունները (սլայդ 72-76):
- Հասարակության համար «կյանքից գոհ լինելու» երկու առավել կարևոր գործոններն են՝ առողջությունը և ընտանիքի անվտանգությունը (սլայդ 38):
- Առողջապահության ոլորտում ցածր է ծառայությունների ֆինանսական մատչելիությունը (սլայդ 67), շատ տարածված են հիվանդագին վիճակներն ու ախտանիշները (սլայդ 66): Այնուամենայնիվ, առողջապահական ծառայություններից բավարարվածության աստիճանը համեմատաբար բարձր է (սլայդ 67), ինչը պայմանավորված է ավելի շուտ առողջապահության ոլորտում (բժիշկ - հիվանդ) հաղարդակցության ասպարեզում բարձր գնահատականներով:
- Հասարակության մեջ ցածր է ֆիզիկական և սոցիալական անվտանգության զգացողությունը (սլայդ 64):

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Կյանքի որակի գնահատականները մակրո ոլորտում

- Մակրո ոլորտում կյանքի որակի ընդհանուր գնահատականը՝ 38%:
- Լավագույն իրավիճակը ենթակառուցվածքների ոլորտում է՝ 52%:
- Վատագույն իրավիճակը տնտեսական ոլորտում է՝ 19%:
- Ենթաոլորտներում լավագույն իրավիճակը հեռահաղորդակցության ոլորտում է՝ 83%:
- Ենթաոլորտներում վատագույն իրավիճակը աշխատատեղերի ենթաոլորտում է՝ 7%:
- Իրավիճակն առավել անհավասարաչափ է զարգացած ենթակառուցվածքների ոլորտում:
- Տնտեսական ոլորտում ամենաբարձր գնահատականն է ստացել «Տնտեսական զարգացման տեմպը»՝ 32%:
- Սոցիալական ոլորտում լավագույն իրավիճակը հանգստի և ժամանցի բազմազանության ենթաոլորտում է՝ 57%:
- Քաղաքացիական ազատությունների և կառավարման ոլորտում լավագույն գնահատականը «քաղաքացիական ազատությունների» ենթաոլորտում է՝ 43%:

2011թ.-ին՝ 2010թ.-ի համեմատ.

- Բարելավվել է իրավիճակը քաղաքացիական ազատությունների և կառավարման ոլորտում՝ 31%-ից՝ 34%:
- Վատթարացել է իրավիճակը ենթակառուցվածքների ոլորտում՝ 57%-ից՝ 52%:

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակում կյանքի որակը վատթարացնող հիմնական գործոնները

- Միկրո մակարդակի տնտեսական ոլորտում ցածր է.
  - բավարարվածությունը աշխատանքի վարձատրությունից (սլայդ 54, վերջին կետ),
  - բավարարվածությունը բնակարանային պայմաններից (սլայդ 55),
  - բավարարվածությունը ընտանիքի եկամուտներից (սլայդ 42),
  - ցածր է սննդամթերքի ֆինանսական մատչելիությունը, մասնավորապես, մսամթերքն ու ձկնամթերքը (սլայդ 60),
  - ցածր է կենցաղային իրերի և տեխնիկայի ֆինանսական մատչելիությունը (սլայդ 61):

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Միկրո մակարդակում կյանքի որակը վատթարացնող հիմնական գործոնները

- Միկրո մակարդակի սոցիալական ոլորտում.
  - տարածված են հիվանդագին վիճակների ախտանիշները՝ գլխացավ, մեջքի ցավ, հոդացավ, անքնություն (սլայդ 66),
  - տարածված են բացասական հույզերը (սլայդ 65),
  - ցածր է առողջապահական ծառայությունների ֆինանսական մատչելիությունը (սլայդ 67),
  - ցածր է ֆիզիկական և սոցիալական պաշտպանվածության զգացողությունը (սլայդ 64),
  - ցածր է հանգստի և տուրիզմի ֆինանսական մատչելիությունը (սլայդ 71):
- Միկրո մակարդակի էկոլոգիական ոլորտում.
  - բնակչության 15%-ն է բնակվում էկոլոգիապես մաքուր պայմաններում (սլայդ 80),
  - բնակչության միայն 8.2%-ն է զերծ թափառող շներից և առնետներից ծագող վտանգներից (սլայդ 84):

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.

Շնորհակալություն

Copyright © 2011, IPSC LLC. All rights reserved.